

Evaluering af den kommunale struktur

En rapport over borgernes erfaringer med og oplevelse af, hvad de eksisterende rammer betyder for borgerbetjening og nærdemokrati

Sammenfatning

Formålet med denne rapport er at evaluere den kommunale struktur i Grønland ved at undersøge borgernes erfaringer og oplevelser af, hvordan de nuværende rammer påvirker borgerbetjening og nærdemokrati. Evalueringen er baseret på en borgertilfredshedsundersøgelse, der inkluderer et geografisk repræsentativt udsnit af landets befolkning. Rapporten er udarbejdet som en opgave fra Inatsisartut, som har pålagt Naalakkersuisut at gennemføre denne evaluering.

Til udarbejdelsen af borgertilfredshedsundersøgelsen er der udarbejdet et spørgeskema, som var tilgængeligt både på grønlandsk og dansk. Udvalget af geografiske lokationer til undersøgelsen blev foretaget ved hjælp af en stratificeringsmetode for at opnå en geografisk repræsentativ sammensætning af deltagerne.

Spørgeskemaet blev sendt ud til 4.274 personer. Ved afslutningen af dataindsamlingen var der modtaget fulde besvarelser fra 762 personer, mens yderligere 353 havde afgivet delvise besvarelser. Dette giver en svarprocent på 17% for de fulde besvarelser og 26% når de delvise besvarelser medregnes. I analysen er det kun data fra de borgere, der har afsluttet hele spørgeskemaet, der er blevet medtaget. Resultaterne af undersøgelsen på landsplan er baseret på en gennemsnitlig fejlmargen på ± 3 procentpoint med et 95% konfidensniveau.

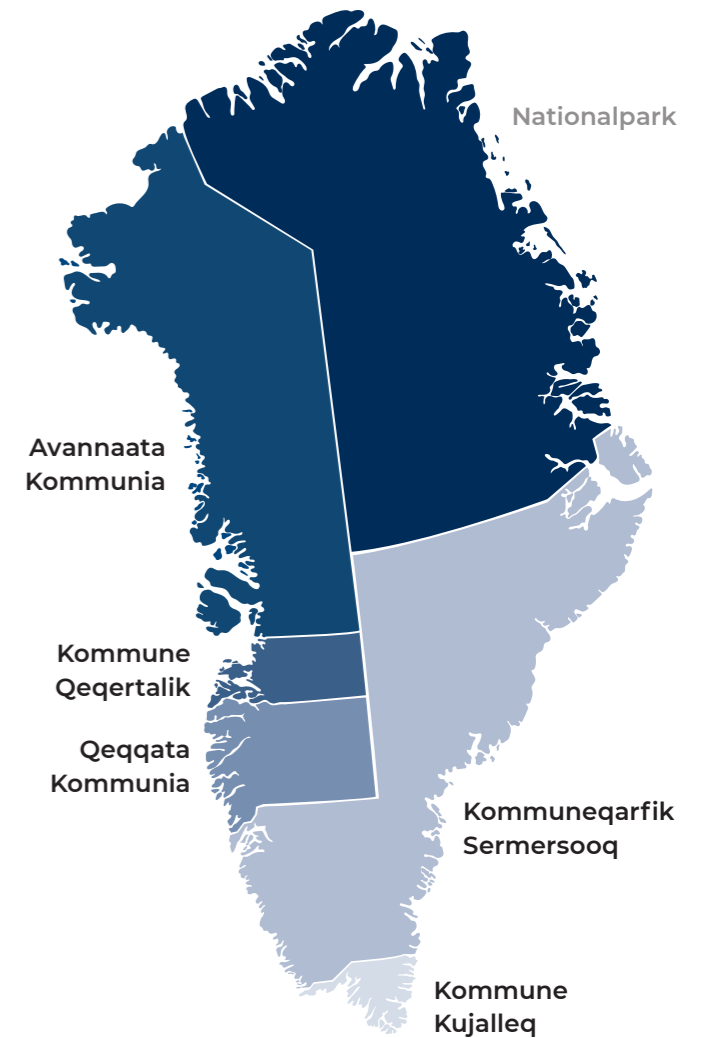
Resultaterne fra undersøgelsen viser, at borgernes oplevelse af deres kommune er præget af betydelige variationer. Generelt er tilfredsheden og utilfredsheden næsten lige fordelt på landsplan, men der er klare forskelle i, hvordan borgerne vurderer de enkelte serviceområder. Nogle kommunale ydelser, som folkeskoler og kultur- og fritidsområdet, vurderes mere positivt end andre, mens områder som vejnet og udvikling af bosteder ofte møder større utilfredshed.

Forskellene i tilfredshed mellem hovedbyer, byer og bygder er markante. Hovedbyerne viser generelt højere tilfredshed, mens utilfredsheden er mere udbredt i byer og bygder, hvor borgerne ofte oplever større udfordringer med kommunal service.

Sammenfattende viser undersøgelsen, at selvom der er stor værdi sat på stemmeafgivelse, er der stadig behov for at øge den politiske interesse og engagement, især blandt de yngre borgere. Dette er vigtigt for at styrke nærdemokratiet og sikre en mere repræsentativ valgdeltagelse i fremtiden. Lokal repræsentation har betydning for borgerne, men politisk overensstemmelse vejer tungere, når de vælger deres repræsentanter til kommunalbestyrelsen. Dette understreger vigtigheden af både lokal forankring og politisk ideologi i borgernes valgproces.

Borgerne på tværs af Grønland lægger stor vægt på, at beslutninger vedrørende lokale forhold træffes tæt på deres bosted. Der er en generel villighed til at acceptere højere omkostninger og i nogle tilfælde et lavere serviceniveau for at sikre, at beslutninger træffes lokalt. Denne præference er særligt stærk i byer og bygder, hvor borgerne føler en større afstand til de centrale beslutningstagere. I hovedbyerne er der dog en større modstand mod at gå på kompromis med serviceniveauet, selvom der også her er en betydelig opbakning til lokal beslutningstagning.

Sammenfattende viser dataene en gennemgående lav tilfredshed med kommunalbestyrelsens arbejde på tværs af Grønland. Særligt i byer og bygder er utilfredsheden markant. Tilliden til, at kommunalbestyrelsen kan repræsentere bostedernes interesser og løse lokale problemer, er alarmerende lav.

Der er en udbredt opfattelse af manglende dialog og repræsentation fra kommunalbestyrelsens side. Der er et klart behov for forbedret kommunikation og en mere effektiv inddragelse af borgerne i beslutningsprocesserne.

Evalueringerne af både bygdebestyrelserne og lokaludvalgene viser, at der er en gennemgående usikkerhed og manglende kendskab til deres arbejde.

Den generelle mangel på synlighed, kendskab og tillid til både bygdebestyrelserne og lokaludvalgene fremhæver behovet for en revurdering af deres rolle i forhold til at styrke nærdemokratiet. For at disse enheder effektivt kan bidrage til nærdemokratiet i Grønland, er der behov for bedre kommunikation, øget borgerinddragelse og en mere tydelig repræsentation af lokale interesser.

Deltagerne i undersøgelsen blev bedt om at overveje, hvordan forskellige faktorer i deres nærområde kunne blive påvirket, hvis området blev en selvstændig kommune. De entydige resultater angående borgernes forventninger til forbedringer, hvis den kommunale struktur ændres, kan være en indikator på utilfredshed med den nuværende situation. Det kan også pege på, at borgerne har høje forventninger til, hvad en ændring af den kommunale struktur vil kunne medføre. Denne optimisme kan være drevet af et ønske om forandring og en tro på, at en ny struktur vil adressere de problemer, de oplever i deres hverdag. Det er dog vigtigt at overveje, hvordan sådanne forventninger vil kunne indfries ved en eventuel ændring af den kommunale struktur.

Rapport

Evaluering af den kommunale struktur

Denne rapport er udarbejdet af

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

De konklusioner, der præsenteres her, er departementets egne.

Evalueringens referencegruppe bestod af:

- *Najaaraq Demant-Poort, Ph.d.-studerende, Ilisimatusarfik*
- *Birger Poppel, emeritus, Ilisimatusarfik*
- *Kelton Minor, Postdoctoral Research Scientist, Columbia University*
- *Jørgen Jeremiassen, bychef, udpeget af kommunerne i forening*

Grønlands Selvstyre

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

Indenrigsafdeling

nni@nanoq.gl

Tlf. +299 34 50 00

Imaneq 4

Postboks 970

DK-3900 Nuuk

Kalaallit Nunaat // Grønland

Forside foto: Mads Pihl | Visit greenland

Sammenfatning	3
1. Forord	6
2. Kommunalreformen	7
3. Oversigt over tidligere undersøgelser på området	8
4. Metode	10
4.1 Geografisk Repræsentativitet	10
4.2 Stratificering og Udvælgelse	10
4.3 Udarbejdelse af spørgeskemaet	11
5. Præsentation af dataindsamlingen	12
6. Borgerservice	14
6.1 Tilfredshed med kommunen	14
6.2 Folkeskolen	16
6.3 Dagtilbud	17
6.4 Ældreområdet	18
6.5 Handicapområdet	19
6.6 Idræt, kultur og fritid	20
6.7 Vejnettet	20
6.8 Affaldshåndtering	21
6.9 Udvikling af bosted	22
6.10 Kontakt til kommunen	22
6.11 Konklusion	23
7. Valg og demokrati	26
7.1 Geografisk tilknytning og lokal repræsentation	27
7.2 Kommunalbestyrelsen og lokale kandidater	28
7.3 Beslutninger angående lokale forhold	29
7.4 Generationsforskel	30
7.5 Konklusion	31
8. Kommunalbestyrelsen	32
8.1 Kommunalbestyrelsen	32
8.2 Kommunalbestyrelsens arbejde	32
8.3 Kommunikation	33
8.4 Konklusion	33
9. Bygdebestyrelser og lokaludvalg	34
9.1 Bygdebestyrelser	35
9.1.1 Bygdebestyrelser og deres rolle	36
9.1.2 Evaluering af bygdebestyrelserne	36
9.2 Lokaludvalg	36
9.2.1 Evaluering af lokaludvalgene	38
9.3 Konklusion	38
10. Forventninger og den kommunale struktur	39

1. Forord

Da vi i 2005 påbegyndte arbejdet med den tidligere kommunesammenlægning, blev der udgivet en pjece med titlen: "Fremtidens kommuner og den offentlige forvaltning." Formålet var klart: at styrke Grønland gennem et forbedret nærdemokrati og en mere effektiv borgerservice. Der blev lagt stor vægt på at skabe et stærkt lokaldemokrati både i større byer og mindre bygder. Samtidig var målet at gøre den offentlige administration mere effektiv ved at reducere dobbeltadministrationen mellem det daværende Hjemmestyre og kommunerne. Det overordnede mål var at lette borgernes hverdag og forbedre oplevelsen af den kommunale borgerservice.

Som årene gik, blev det tydeligt, at resultaterne ikke levede op til de oprindelige forventninger. Naalakkersuisut blev opmærksom på udfordringerne og drøftede dem i den Politiske Koordinationsgruppe, hvor landets borgmestre mødes med Naalakkersuisut. På denne baggrund blev der nedsat en arbejdsgruppe af embedsfolk med opgaven at komme med forslag til at styrke nærdemokratiet og borgerservicen. Samtidig med dette arbejde begyndte, stod det også klart at landets borgere hellere ikke var tilfredse med den nye kommune struktur, hvor der blandt andet siden er blevet lavet flere underskriftindsamlinger i forskellige kommuner med et ønske om at opdele kommunerne yderligere. Kulminationen af dette førte d. 12. november 2022 til at Inatsisartut pålagde Naalakkersuisut:

at udarbejde en evaluering af den kommunale struktur med udgangspunkt i borgernes erfaringer med og oplevelse af, hvad de eksisterende rammer betyder for borgerbetjening og nærdemokrati. Til brug for evalueringen skal gennemføres en borgertilfredshedsundersøgelse med deltagelse af et geografisk repræsentativt udsnit af landets befolkning.

I denne rapport har vi gjort os umage for at imødekomme de krav, Inatsisartut har stillet. Undersøgelsen er geografisk repræsentativ, og resultaterne viser klart, at den utilfredshed, vi har set vokse over de senere år, er berettiget. Flertallet af undersøgelsens resultater viser en større utilfredshed end tilfredshed. Mange borgere er usikre, når de bliver spurgt om konkrete services, og de demokratiske organer i den nuværende struktur får ofte lave karakterer. Det er vigtigt at understrege, at denne undersøgelse ikke kan belyse, hvordan tilfredsheden med borgerservicen og nærdemokratiet var før kommunesammenlægningen, da der ikke findes sammenlignelige data fra den tid. Hvad undersøgelsen dog klart viser, er, at de intentioner, der blev præsenteret i 2005, ikke afspejler den oplevelse, borgerne har i dag.

Jeg vil gerne takke referencegruppen for deres bidrag. Deres sparring og vejledning har hjulpet med at forbedre undersøgelsen, og deres faglige input har bidraget til rapportens design og gennemførelse. Referencegruppens indsats har været med til at sikre, at undersøgelsen afspejler borgernes tilfredshed på en retvisende måde.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at denne rapport er udarbejdet af Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender, og at de konklusioner, der præsenteres her, er departementets egne. Jeg håber, at denne rapport vil bidrage til en oplyst og konstruktiv diskussion om den kommunale struktur og demokratiet i Grønland.

God læselyst
Jess Svane

Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier,
Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

2. Kommunalreformen

Den 19. november 2007 blev strukturreformloven vedtaget, som ændrede den kommunale struktur ved at sammenlægge de 18 eksisterende kommuner. Da loven trådte i kraft i 2009, blev antallet af kommuner reduceret til 4, hvilket medførte store ændringer i den offentlige struktur. I 2018 blev antallet af kommuner øget til 5, da Qaasuitsup Kommunian blev opdelt i Avannaata Kommunian og Kommune Qeqertalik.

For at gennemføre strukturreformen blev der nedsat et strukturudvalg, som udarbejdede en betænkning med anbefalinger til, hvilke af de 18 kommuner der skulle lægges sammen. Udvalgets arbejde omfattede detaljerede forslag til, hvordan den nye kommunestruktur skulle udformes.

Hertil havde Strukturudvalget lagt følgende 3 principper til grund for deres anbefalinger til den dengang kommende offentlige struktur:

- 1 Etablere en bedre og mere effektiv borgerbetjening
- 2 Højne retssikkerheden
- 3 Lette adgangen til det offentlige

Formålet med ovenstående principper fra Strukturudvalget var med et ønske om at:

- ▶ det offentlige system skulle komme tættere på borgeren
- ▶ borgeren skulle have større mulighed for selvbetjening ved brug af telekommunikation
- ▶ etablere et sammenhængende offentligt IT-system på tværs af kommune og det daværende hjemmestyre
- ▶ forenkle lovgivning og administration
- ▶ øge faglighed og uddannelse af ansatte i kommunerne
- ▶ etablere lokale servicecentre, hvor borgerne har adgang til hele den offentlige administration

Alle kommuner fik mulighed for at fremsætte ønsker om, hvilke andre bosteder eller tidligere kommuner de ønskede at blive lagt sammen med.

Strukturudvalget udarbejdede derefter en betænkning med fire forslag til, hvordan en ny kommunestruktur kunne se ud med fire kommuner. Da den nye kommunale struktur trådte i kraft i 2009, bestod den af følgende kommuner:

Kommuneqarfik Sermersooq

Omfattede de oprindelige kommuner Ivittuut, Paamiut, Nuuk, Ittoqqortoormiit og Ammassalik.

Qaasuitsup Kommunian

Omfattede de oprindelige kommuner Kangaatsiaq, Aasiaat, Qasigiannuit, Ilulissat, Qeqertarsuaq, Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq.

Qeqqata Kommunian

Omfattede de oprindelige kommuner Maniitsoq og Sisimiut.

Kommune Kujalleq

Omfattede de oprindelige kommuner Nanortalik, Narsaq og Qaqortoq.

Efter ni år med denne struktur besluttede man at opdele Qaasuitsup Kommunian i to nye kommuner: Avannaata Kommunian og Kommune Qeqertalik. Disse to nye kommuner, der blev dannet i 2018, består af følgende tidligere kommuner, som blev nedlagt den 1. januar 2009:

Avannaata Kommunian

Omfattede Qaanaaq Kommune, Upernavik Kommune, Uummannaq Kommune og Ilulissat Kommune.

Kommune Qeqertalik

Omfattede Qeqertarsuaq Kommune, Qasigiannuit Kommune, Aasiaat Kommune og Kangaatsiaq Kommune.

3. Oversigt over tidligere undersøgelser på området

Betænkningen vedrørende en strukturreform af den offentlige sektor, 2005

Betænkningen anbefalede, at de tidligere 18 kommuner skulle reduceres til fire. Formålet var at forbedre den økonomiske effektivitet, og samtidig styrke de faglige miljøer, kvaliteten i opgaveløsningen og borgernes retssikkerhed.

Evaluering af strukturreformen, 2015

I 2015 foretog man en evaluering af strukturreformen. Formålet med evalueringen var at belyse, om strukturreformens formål om en bedre og mere effektiv opgaveløsning var opnået, med særligt fokus på, om der var etableret en bedre og mere effektiv borgerservice, en højere retssikkerhed, og om borgernes adgang til det offentlige var blevet lettere.

Evalueringen vurderede også de demokratiske effekter af strukturreformen.

Evalueringen afdækkede, at takstbetalinger er harmoniseret i de 4 kommuner, så borgere inden for samme kommune betaler det samme beløb for samme ydelse, men at dette dog kan være afhængigt af bostedets størrelse. For nogle kommuner var serviceniveauet på en del områder harmoniseret med udgangspunkt i, hvad der forud for kommunesammenlægningen havde været højeste niveau, således at nogle borgere oplevede forbedringer, og ingen oplevede forringelser. På andre områder var serviceniveauet harmoniseret til et gennemsnitsniveau, hvilket for nogle borgere oplevedes som forbedringer af serviceniveauet, og for andre borgere oplevedes som en forringelse. Det var ikke harmoniseret på tværs af de 4 kommuner - der var således mellem de 4 kommuner store forskelle på både udgifter og serviceniveauer. Forskellene er blandt andet et resultat af politiske prioriteringer.

Med hensyn til evalueringens vurdering af borgerservice, fremgår det af evalueringen, at der er oprettet borgerservicecentre i byerne, og at en større og større del af opgaverne løses via IT understøttede løsninger, men at potentialet i et vist omfang var bremset af forvaltningskulturelle barrierer.

Evalueringen konkluderede, at reformen og opgaveudlægningerne ikke havde medført besparelser, men havde medført en styrket faglig indsats på områderne. Den konkluderede også, at der ikke var opnået de besparelser på omkostningerne til

administration, som man forventede. Men at der dog var en tendens til, at omkostningerne var faldet i forhold til den samlede kommunale økonomi. Der blev afsat flere ressourcer til efteruddannelse og kompetenceløft efter reformens gennemførelse. De samlede omkostninger til folkevalgte var reduceret.

Evalueringen konkluderede også, at der mangler en koordinati-on af opgaveløsningerne, samarbejde mellem selvstyret, kommunerne og de offentligt ejede selskaber, især når det gælder anlægsområdet. Den efterlyste endvidere gennemsigtighed og langsigtede planer.

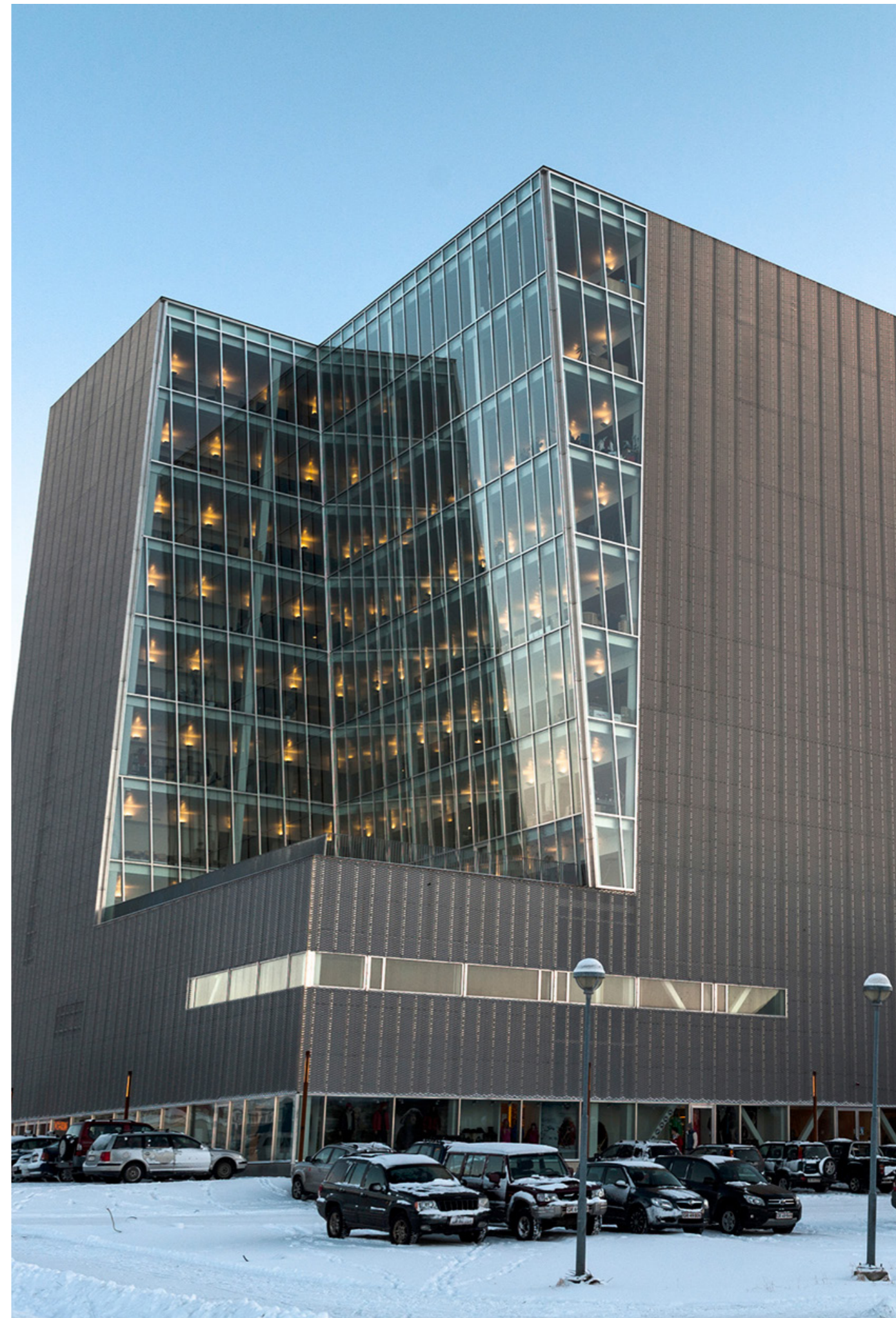
Evalueringen anbefalede yderligere, at det overvejes at udnytte potentialerne for fællesoffentlige samarbejder, eksempelvis på indkøbsområdet. Den anbefalede, at der etableres et forum for et samarbejde mellem selvstyret, kommunerne og de offentlige selskaber med henblik på at koordinere indsatser og planlægning, samt en bedre udnyttelse af den eksisterende IT-infrastruktur.

Analyse om opdeling af Kommuneqarfik Sermersooq, 2015

Formålet med analysen var at vurdere udgifter og gevinster ved en opdeling af Kommuneqarfik Sermersooq i en Vest-kommune og en Øst-kommune. Det estimeres i analysen, at der vil være en årlig merudgift til administration på mellem 20 og 25 millioner kroner årligt. Herudover en engangsudgift i forbindelse med opdelingen på mellem 15 og 20 millioner kroner. Yderligere viser analysen, at indtægterne for de opdelte kommuner vil være en smule lavere end i den nuværende kommune, primært som følge af et højere bidrag til udligningsordningen. Det er ikke efterfølgende sket en opdeling af Kommuneqarfik Sermersooq.

Analyse om opdeling af Qaasuitsup Kommunia, 2016

Analysen afdækker, at en opdeling af Qaasuitsup Kommunia vil medføre årlige merudgifter til politisk ledelse og administration på mellem 9,4 millioner kroner og 20,9 millioner kroner, samt engangsudgifter til en overgangsperiode på mellem 15,8 og 28,9 millioner kroner. Yderligere, at rekruttering af fagligt kvalificeret personale kan blive en endnu større udfordring. På baggrund af analysen blev Qaasuitsup Kommunia opdelt i henhold til scenarie 34.

4. Metode

Formålet med denne rapport er at evaluere den kommunale struktur i Grønland ved at undersøge borgernes erfaringer og oplevelser af, hvordan de eksisterende rammer påvirker borgerbetjening og nærdemokrati. Evalueringen bygger på en borgertilfredshedsundersøgelse, som omfatter et geografisk repræsentativt udsnit af landets befolkning.

Til udarbejdelsen af borgertilfredshedsundersøgelsen er der udarbejdet et spørgeskema, som var tilgængeligt både på grønlandsk og dansk. Detaljer om udarbejdelsen af spørgeskemaet og de metodiske overvejelser vedrørende udvælgelsen af deltagere i undersøgelsen er beskrevet i de følgende underafsnit.

4.1. Geografisk Repræsentativitet

Udvælgelsen af geografiske lokationer til undersøgelsen blev foretaget ved hjælp af en stratificeringsmetode for at opnå en geografisk repræsentativ sammensætning af deltagerne. Først blev landet opdelt i fem geografiske strata baseret på den kommunale inddeling: Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia og Kommune Kujalleq. Hvert stratum blev derefter yderligere inddeelt i tre kategorier (i alt 15 strata) for at inkludere:

- 1 Hovedbyen i hver kommune
- 2 Øvrige byer i kommunen
- 3 Bygderne i den respektive kommune

For eksempel blev stikprøven i Kommune Kujalleq trukket fra hovedbyen (Qaqortoq), de øvrige byer (Nanortalik og Narsaq) samt de tilhørende bygder.

Det endelige antal i stikprøvegruppen var 4.274, fordelt som følger:

Strateinddeling pr. kommune	Kommune Kujalleq	Avannaata Kommunia	Qeqertalik Kommunia	Qeqqata Kommunia	Kommuneqarfik Sermersooq
Strata: Hovedby	210	350	213	374	1418
Strata Øvrige byer	173	219	171	179	228
Strata: Bygder	114	191	111	174	149

Figur 1 Strateinddeling pr. kommune Dataindsamlingen

Udvælgelsen af deltagere blev designet for at sikre størst mulig repræsentativitet for befolkningen og blev opnået gennem tre principper:

- 1 Alle personer som er fyldt 18 år i Grønland kunne udvælges.
- 2 Udvælgelsen blev foretaget tilfældigt
- 3 Sandsynligheden for udvælgelse inden for hvert stratum var kendt.

4.2. Stratificering og Udvælgelse

Den samlede stikprøvestørrelse for undersøgelsen blev valgt til at være 4.000 deltagere, med fordelingen på tværs af kommuner estimeret baseret på befolkningens størrelse, ved hjælp af data fra Grønlands Statistik (2024). Pr. 1. januar 2024 boede der i Grønland 42.951 borgere som var fyldt 18 år, og som derfor havde mulighed for at kunne blive valgt til undersøgelsen).

Bygdestraterne blev oversamlet for at sikre tilstrækkelig geografisk repræsentation. Avannaata Kommunia var en undtagelse på grund af størrelsen af dens bygder. Oversamlingsprocenten i bygdestraterne var 100% af den oprindelige stikprøvestørrelse. Denne forøgelse betød, at der skulle udtrækkes 4.274 personer til at deltage i undersøgelsen. Det betyder, at omkring 10% af landets befolkning på 18 år og ældre er blevet udtrukket til at deltage i denne evaluering.

4.3. Udarbejdelse af spørgeskemaet

Inatsisartut's beslutning stillede krav om udarbejdelse af en borgertilfredshedsundersøgelse, som skulle danne datagrundlag for denne rapport. Betænkningen præciserede, at undersøgelsen skulle belyse borgernes oplevelse af, hvad de eksisterende rammer betyder for borgerbetjening og nærdemokrati.

Dette krav fra Inatsisartut har efterfølgende været styrende for rammesætningen og afgrænsningen af undersøgelsen. En sådan afgrænsning er nødvendig, når der er tale om en national spørgeskemaundersøgelse. Som beskrevet blev det besluttet at udsende spørgeskemaet via e-Boks til de deltagere, som tilfældigt blev udvalgt, for at sikre en bred demografisk og geografisk repræsentation.

Valget af et digitalt spørgeskema indebærer, at antallet af spørgsmål måtte begrænses, da erfaring viser, at en høj spørgemængde kan påvirke respondenternes villighed og engagement i forhold til at gennemføre undersøgelsen. For at sikre, at undersøgelsen præcist afdækker de efterspurgte oplevelser, blev den derfor opdelt i fem kategorier:

- I Borgerservice
- II Valg og Demokrati
- III Kommunalbestyrelsen
- IV Bygdebestyrelser og lokaludvalg
- V Forventninger og den kommunale struktur

Undersøgelsen fokuserede på udvalgte kommunale serviceområder, som blev valgt, fordi de har bred relevans for en stor del af befolkningen og spiller en central rolle i borgernes dagligdag. Der er imidlertid flere andre områder, såsom visse dele af socialområdet, der også kunne have været inkluderet i undersøgelsen. Disse områder er utvivlsomt vigtige, men på grund af deres kompleksitet og den begrænsede mulighed for at undersøge dem i dybden gennem et spørgeskema, blev det nødvendigt at foretage nogle vanskelige prioriteringer.

Valget af fokusområder afspejler en afvejning mellem at inkludere et bredt spektrum af relevante emner og at sikre, at undersøgelsen forbliver praktisk gennemførlig og meningsfuld for deltagerne. Det er håbet, at de resultater, der er opnået, kan give et klart billede af borgernes tilfredshed med de eksisterende rammer for borgerbetjening og nærdemokrati.

Der erkendes, at der er flere aspekter af kommunal service, som kunne have fortjent yderligere opmærksomhed, og det er håbet, at fremtidige undersøgelser vil kunne bygge videre på dette fundament og udvide forståelsen af borgernes oplevelser og tilfredshed på andre vigtige områder.

5. Præsentation af dataindsamlingen

Gruppe	Befolkning (Stat GL '24)	Respondenter	% Respondenter (uvægtet)	% Respondenter (befolkningsvægtet)	% (befolkning Stat GL '24)
TOTAL	43168	762	100	100	100
ALDER					
18-29	9567	106	13.9	22.2	22.2
30-39	9297	150	19.7	21.5	21.5
40-49	6648	141	18.5	14.7	14.7
50-64	11927	235	34.2	27.6	27.6
>65	5729	130	13.7	13.9	13.9
KØN					
M	22393	374	49.1	53.1	53.1
K	20229	388	50.9	46.9	46.9
KOMMUNE					
Kujalleq	4726	94	12.3	10.9	10.9
Sermersooq	18651	303	39.7	43.2	43.2
Avannaata	8820	143	18.8	20.4	20.4
Qeqertalik	4613	98	12.8	10.7	10.7
Qeqqata	6898	124	16.4	14.8	14.8
BOSTEDER					
Hovedby	27876	441	57.8	64.6	64.6
By	10257	188	24.6	23.8	23.8
Bygd	5035	133	17.4	11.7	11.7

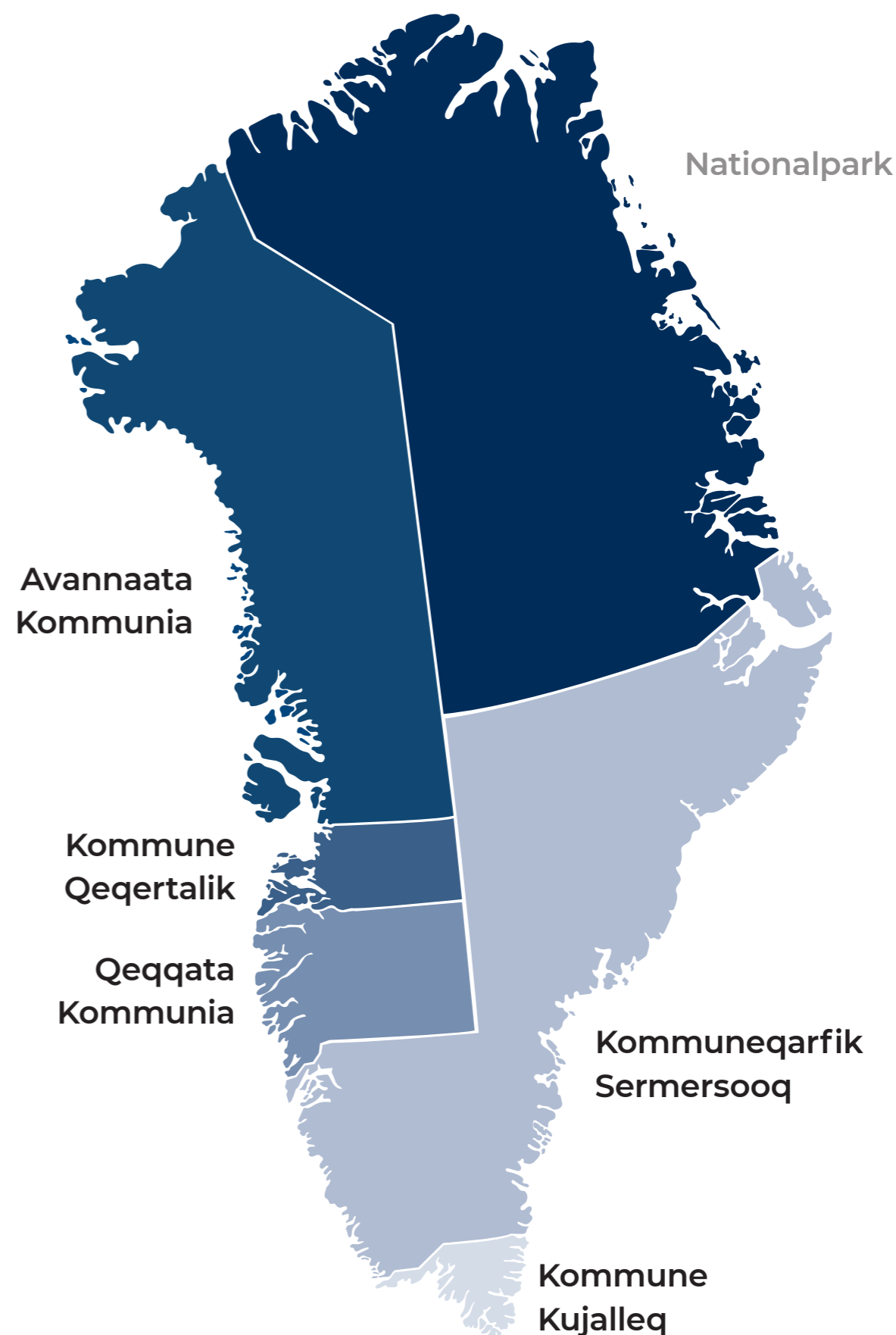
Figur 2 Resultaterne af svarprøven *Procenterne er afrundet til det første decimal og summer derfor måske ikke optil præcis 100

Spørgeskemaet blev sendt ud til 4.274 personer. Ved afslutningen af dataindsamlingen var der modtaget fulde besvarelser fra 762 personer, mens yderligere 353 havde afgivet delvise besvarelser. Dette giver en svarprocent på 17% for de fulde besvarelser og 26% når de delvise besvarelser medregnes. I analysen er det kun data fra de borgere, der har afsluttet hele spørgeskemaet, der er blevet medtaget.

Undersøgelsens resultater på landsplan er understøttet af en gennemsnitlig fejlmargen på ± 3 procentpoint ved et 95% konfidensniveau. Dette indebærer, at hvis undersøgelsen blev gentaget med et nyt, tilfældigt udvalgt udsnit af samme population, ville resultaterne i 95 ud af 100 tilfælde ligge inden for ± 3

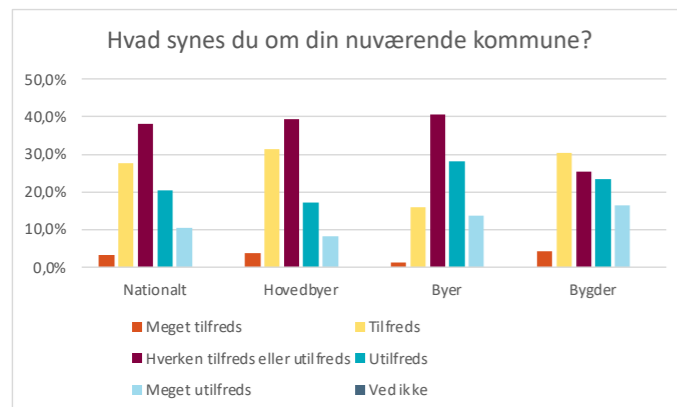
procentpoint af de oprindelige. Den variation fra de faktiske forhold afspejler en høj præcision i de indsamlede data, hvilket gør de dragne konklusioner både troværdige og repræsentative for befolkningen som helhed.

Da respondenterne blev tilfældigt udvalgt fra alle kommuner, og resultaterne blev justeret med demografiske data fra Grønlands Statistik, tager undersøgelsen højde for variationer i køn, alder og bopæl (hovedby, by eller bygd) inden for hver kommune. Dette sikrer, at resultaterne afspejler de demografiske forskelle i hver kommune, hvilket giver et pålideligt billede af borgernes holdninger og erfaringer på tværs af hele landet.

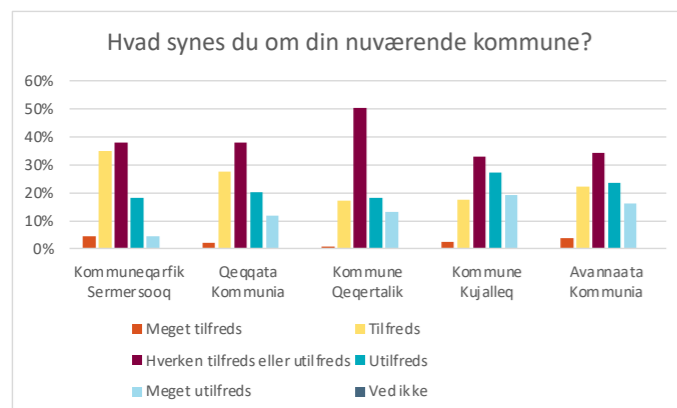

6. Borgerservice

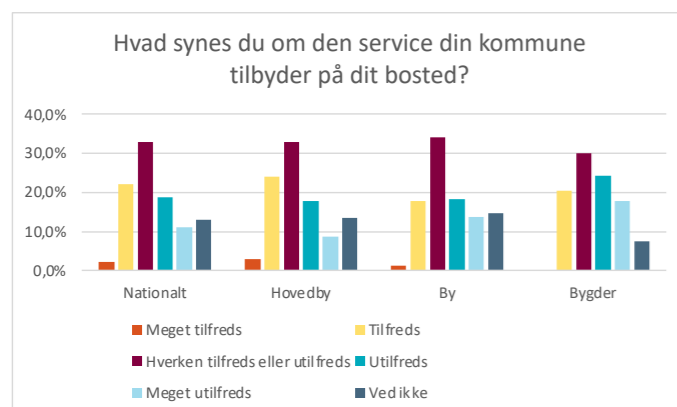
6.1. Tilfredshed med kommunen

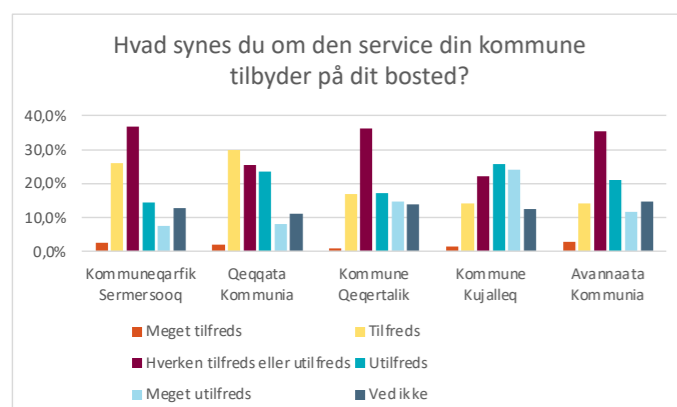
Figur 3 Hvad synes du om din nuværende kommune?

Figur 4 Hvad synes du om din nuværende kommune?

Figur 5 Hvad synes du om den service din kommune tilbyder på dit bosted?

Figur 6 Hvad synes du om den service din kommune tilbyder på dit bosted?

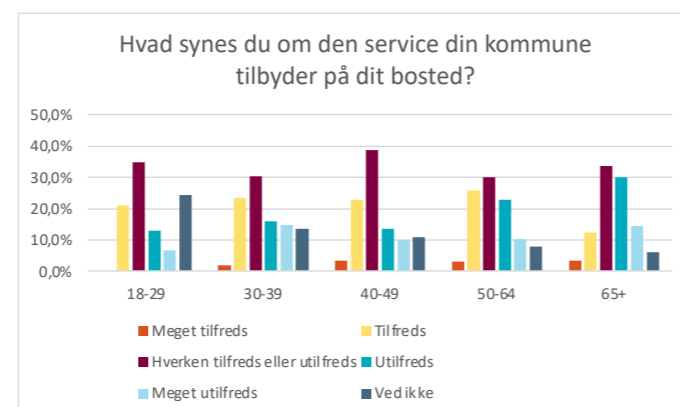
Det første spørgsmål, deltagerne skulle besvare, handlede om deres generelle holdning til deres nuværende kommune. På landsplan er tilfredsheden og utilfredsheden næsten lige fordelt blandt borgerne. Kommuneqarfi Sermersooq adskiller sig dog markant ved at have dobbelt så mange tilfredse borgere som utilfredse, hvilket løfter det nationale gennemsnit. Kommuneqarfi Sermersooq er den eneste kommune, hvor tilfredsheden er højere end utilfredsheden. I Qeqqata Kommunia er tilfredsheden næsten lig med utilfredsheden, mens de øvrige kommuner har en overvægt af utilfredse borgere.

Det er ikke helt klart, hvad borgerne har lagt vægt på i deres vurdering af kommunerne. Når vi ser nærmere på de forskellige kommunale serviceområder, bliver det tydeligt, at hver kommune har både stærke og svage sider; nogle områder fungerer godt, mens andre stadig har behov for forbedring.

Når vi opdeler resultaterne efter bostedsstørrelse, ser vi tydelige forskelle mellem hovedbyerne og resten af landet. I hovedbyerne er 35,2% af borgerne tilfredse med deres kommune, mens 25,4% er utilfredse. I landets byer er billedet omvendt; her er utilfredsheden højest, med 42% af borgerne, mens kun 17,4% er tilfredse. I bygderne er utilfredsheden næsten lige så udbredt som i byerne, med 40,1% af borgerne der er utilfredse. Samtidig er tilfredsheden i bygderne dog markant højere, hvor 34,5% af borgerne er tilfredse med deres kommune.

Kommunernes indsats og service opleves meget forskelligt afhængigt af geografisk placering. Når borgerne bliver spurgt om deres tilfredshed med den service, deres kommune tilbyder på deres bosted, ændrer billedet sig noget. På landsplan er der flere, der er utilfredse (29,7%) end tilfredse (24,3%). I hovedbyerne er tilfredsheden og utilfredsheden næsten lige store, mens utilfredsheden er størst i bygderne, hvor 42,1% af borgerne er utilfredse.

I Kommuneqarfi Sermersooq og Qeqqata Kommunia er der flere borgere udtrykker tilfredshed med den service, de modtager på deres bosted, end der er borgere, der er utilfredse.

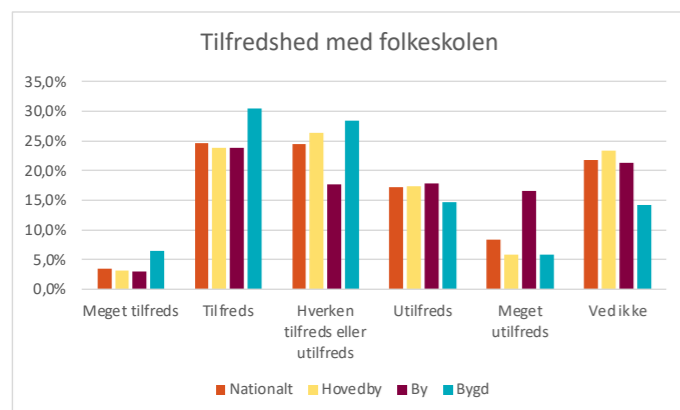

Figur 7 Hvad synes du om den service din kommune tilbyder på dit bosted?

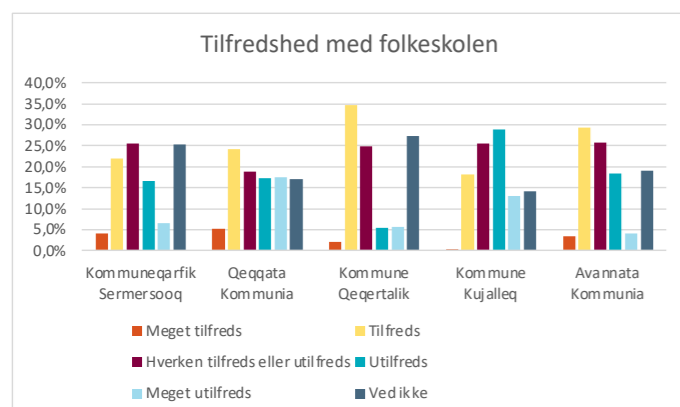
Ser man på resultaterne opdelt efter alder, er tilfredsheden lavest og utilfredsheden højest i aldersgruppen 65+. Dette kan tyde på, at ældre borgere har højere forventninger til kommunens service eller oplever større udfordringer i hverdagen, som de føler ikke bliver tilstrækkeligt imødekommet.

6.2. Folkeskolen

Figur 8 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Folkeskolen

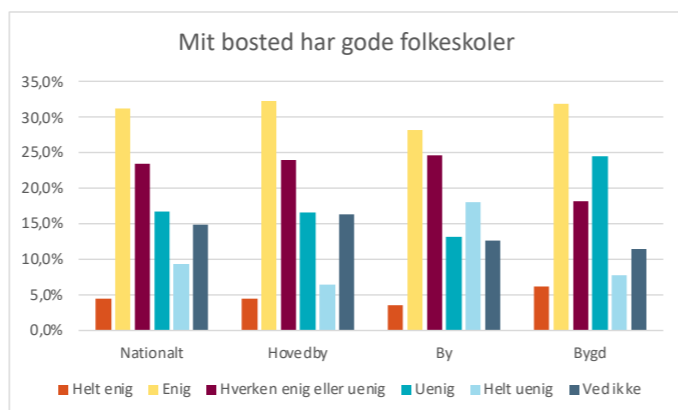

Figur 9 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Folkeskolen

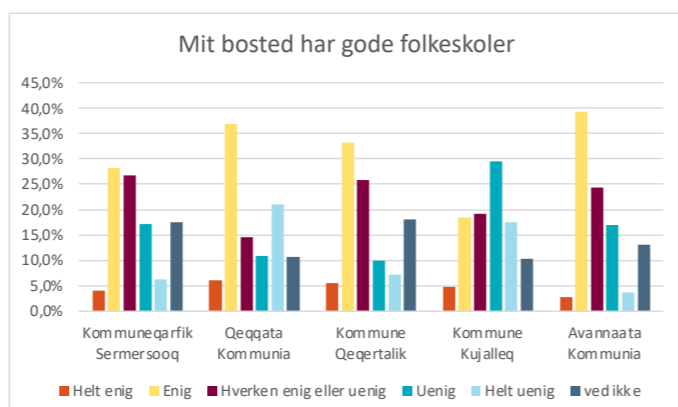
Når borgerne bliver spurgt om deres mening om kommunens folkeskoler, viser resultaterne, at der på landsplan er flere tilfredse end utilfredse. Tilfredsheden er størst i bygderne, hvor 36,9% af borgerne er tilfredse, mens utilfredsheden er mest udbredt i byerne, hvor 34,3% af borgerne er utilfredse.

Der er betydelige forskelle i tilfredsheden mellem kommunerne. Kommune Qeqertalik skiller sig positivt ud med den højeste tilfredshed, hvor 36,8% af borgerne er tilfredse med folkeskolen. Samtidig har Kommune Qeqertalik også den laveste utilfredshed, hvor kun 11,1% af borgerne er utilfredse.

Når borgerne bliver spurgt, om deres bosted har gode folkeskoler, viser svarene et anderledes billede end den generelle tilfredshed med kommunens folkeskoleservice. I hovedbyerne, byerne og bygderne er der flere borgere, der mener, at deres lokale folkeskole er god, end der er borgere, som er tilfredse med kommunens folkeskoleservice generelt. Til gengæld udtrykker 32,3% af borgerne i bygderne, at de ikke mener, deres bosted har en god folkeskole.

Figur 10 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har gode folkeskoler

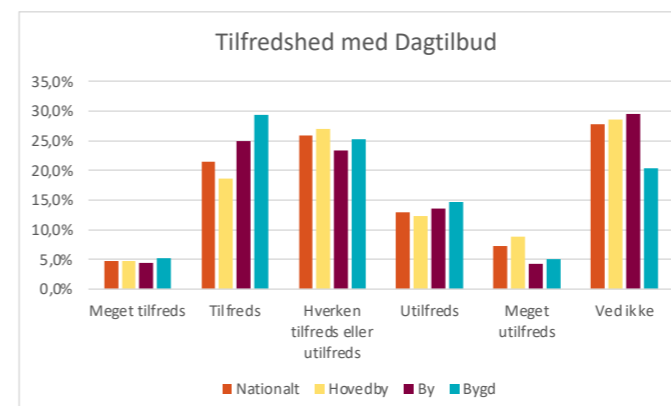
Figur 11 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har gode folkeskoler

Det er bemærkelsesværdigt, at i flere kommuner er der en større andel af borgere, der synes, deres bosted har en god folkeskole, end der er tilfredse med kommunens folkeskoleservice generelt. Dette er særligt markant i Qeqqata Kommunia, hvor 29,3% af borgerne er tilfredse med kommunens folkeskoleservice, mens hele 43,1% er enige i, at deres bosted har en god folkeskole.

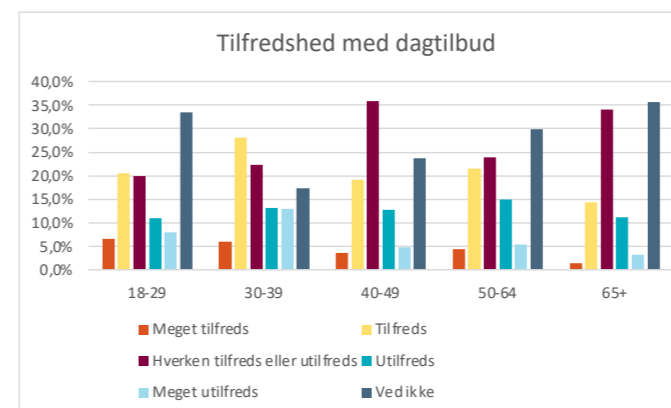
Disse resultater tyder på, at selvom borgerne kan være kritiske over for den overordnede service fra kommunen, anerkender mange kvaliteten af den enkelte folkeskole i deres lokalområde. Dette kan indikere, at der er forskel mellem borgernes opfattelse af den generelle kommunale service og deres oplevelse af de konkrete skoler, deres børn går på. I nogle kommuner ser det ud til, at folkeskolerne selv nyder en højere anerkendelse, end kommunens service generelt gør.

6.3. Dagtilbud

Figur 12 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder: Dagtilbud (f.eks. børnehaver og vuggestuer)

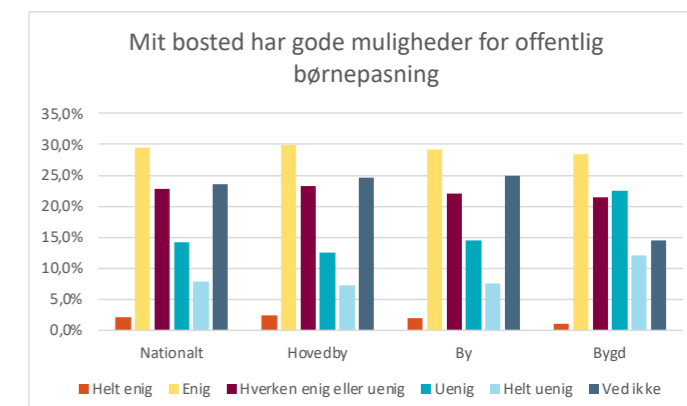

Figur 13 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder: Dagtilbud (f.eks. børnehaver og vuggestuer)

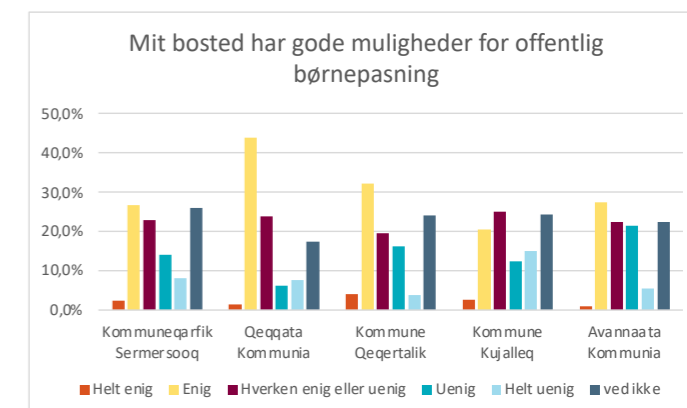
På landsplan er flere borgere tilfredse end utilfredse med kommunernes service inden for dagtilbudsområdet. I alle kommuner, undtagen Kommuneqarfiik Sermersooq, er der en større andel, der udtrykker tilfredshed.

Når vi ser på tilfredsheden opdelt efter bostedsstørrelse, er den højst i bygderne, hvor 34,6% af borgerne er tilfredse med kommunens dagtilbudsservice. I byerne ligger tilfredsheden på 29,3%, mens den i hovedbyerne er lavest med 23,4%.

Aldersmæssigt er det gruppen af 30-39-årige, der skiller sig ud ved at tage mest aktiv stilling til spørgsmålet om dagtilbud. Det kan skyldes, at mange i denne aldersgruppe har børn, der benytter disse tilbud. Her ser vi den højeste tilfredshed på 34,2%, men det er også denne gruppe, hvor flest udtrykker utilfredshed, nemlig 26,2%.

Figur 14 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har gode muligheder for offentlig børnepasning

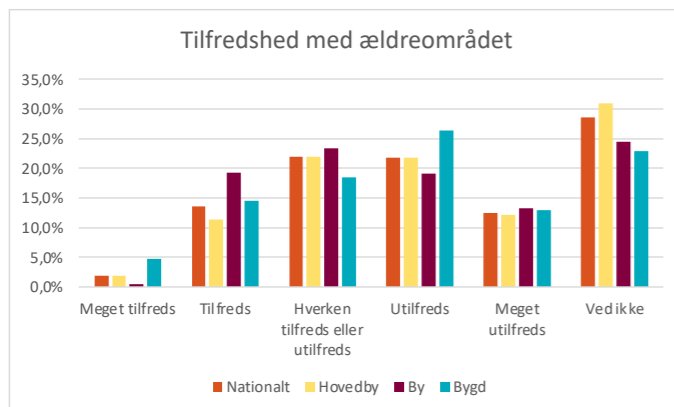
Figur 15 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har gode muligheder for offentlig børnepasning

Når borgerne bliver spurgt, om der er gode muligheder for offentlig børnepasning på deres bosted, er der ikke en markant forskel mellem hovedbyer, byer og bygder. Derimod er der en tydelig forskel i graden af utilfredshed, hvor bygderne skiller sig ud med en større andel borgere, der mener, at der ikke er gode muligheder for offentlig børnepasning. I hovedbyerne og byerne er der færre, der udtrykker utilfredshed sammenlignet med bygderne.

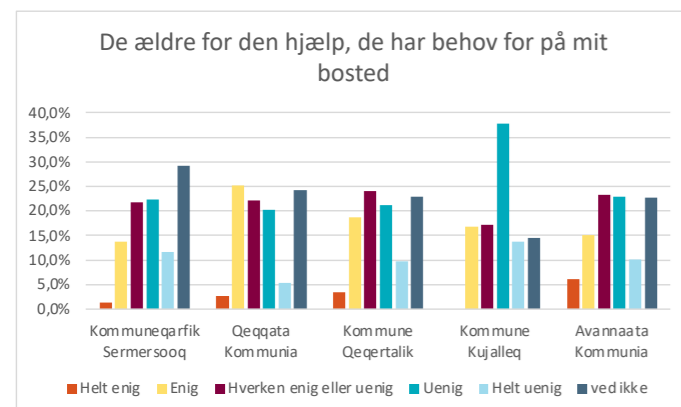
Regionalt er der også store forskelle. Qeqqata Kommunia skiller sig positivt ud med 45,2% af borgerne, der mener, at der er gode muligheder for offentlig børnepasning, mens kun 13,6% er uenige. Disse resultater er de mest positive i landet inden for dagtilbudsområdet.

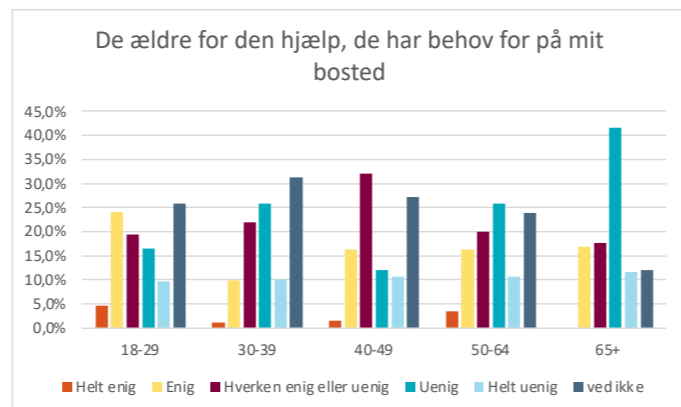
6.4. Ældreområdet

Figur 16 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Ældreområdet

Figur 17 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn. De ældre får den hjælp, de har behov for på mit bosted

Figur 18 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn. De ældre får den hjælp, de har behov for på mit bosted

Tilfredsheden med ældreområdet varierer betydeligt på tværs af regioner og aldersgrupper. I Qeqqata Kommunia er der næsten lige så mange tilfredse som utilfredse borgere, hvilket adskiller sig fra Kommune Kujalleq, hvor næsten halvdelen af borgerne er utilfredse, og en mindre andel er tilfredse med ældreomsorgen.

Aldersmæssigt ser vi, at ældre borgere i højere grad udtrykker utilfredshed, sandsynligvis fordi de har større erfaring med ældreområdet og derfor tager stilling med mere kendskab. Blandt de ældste borgere er over halvdelen utilfredse med den service, de modtager.

Når det kommer til spørgsmålet om, hvorvidt ældre får den hjælp, de har brug for på deres bosted, er Qeqqata Kommunia den eneste kommune, hvor flere borgere mener, at hjælpen er tilstrækkelig. I de øvrige kommuner er der en klar overvægt af borgere, der mener, at de ældre ikke får den nødvendige hjælp.

6.5. Handicapområdet

Der er en markant utilfredshed med kommunernes støtte til borgere med handicap, hvor 35,6% af borgerne udtrykker utilfredshed, mens kun 13,6% er tilfredse. Denne utilfredshed er forholdsvis ens på tværs af hovedbyer, byer og bygder, uden væsentlige variationer i tilfredsheden med kommunens service inden for handicapområdet.

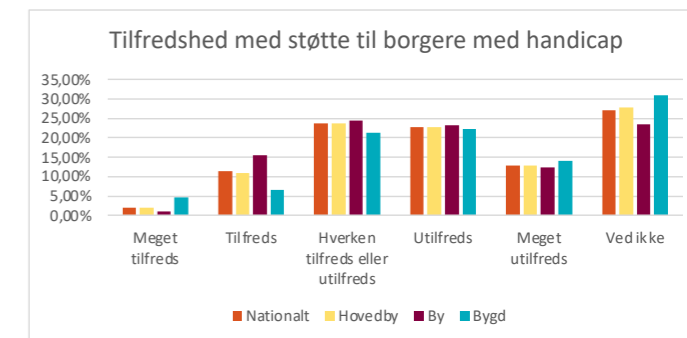
I alle kommuner er der flere borgere, der er utilfredse end tilfredse med den service, kommunerne yder til borgere med handicap. Mange borgere svarer "ved ikke," hvilket kan indikere, at de ikke har direkte erfaring med denne type service.

Når borgerne bliver spurgt, om det offentlige rum på deres bosted er handicapvenligt, viser der sig en tydelig forskel mellem hovedbyer, byer og bygder. I bygderne er der en markant uenighed med udsagnet, hvor 48,3% af borgerne mener, at det offentlige rum ikke er handicapvenligt, mens kun 12,1% mener, at det er. Det er bemærkelsesværdigt, at Qeqqata Kommunia er den eneste kommune, hvor flere borgere (29,2%) mener, at det offentlige rum er handicapvenligt, end der er borgere, der ikke mener det (26,2%).

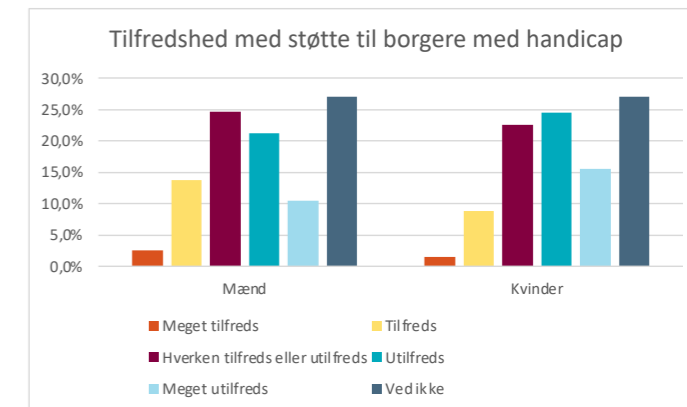
Kønsforskellene i tilfredsheden med kommunernes service til borgere med handicap er også markante. Blandt kvinder udtrykker 40,0% utilfredshed, mens kun 10,4% er tilfredse. Denne utilfredshed er højere end landsgennemsnittet, mens mændenes utilfredshed er lavere på 31,8%, med en højere tilfredshed på 16,4%.

Forskellene mellem kønnene bliver endnu tydeligere, når det kommer til spørgsmålet om handicapvenlighed i det offentlige rum. Her mener 46,9% af kvinderne, at det offentlige rum på deres bosted ikke er handicapvenligt, sammenlignet med 32% af mændene. Omvendt mener kun 12,8% af kvinderne og 21,6% af mændene, at det offentlige rum er handicapvenligt.

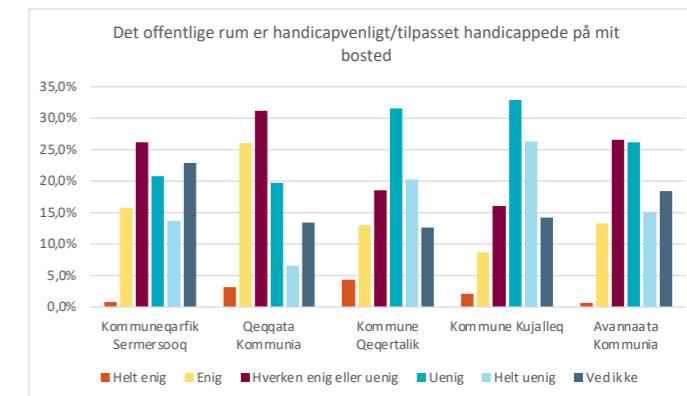
Disse resultater kan tyde på, at kvinder generelt oplever større udfordringer med både kommunernes støtte til borgere med handicap og tilgængeligheden i det offentlige rum. Dette kan skyldes, at kvinder muligvis er mere opmærksomme på eller påvirkede af mangler i denne type service, måske fordi de ofte har ansvaret for pleje af familiemedlemmer med handicap. Forskellene mellem mænd og kvinder peger på et behov for en mere målrettet indsats for at forbedre både serviceniveauet og tilgængeligheden, så begge køn føler sig lige godt tilgodeset.

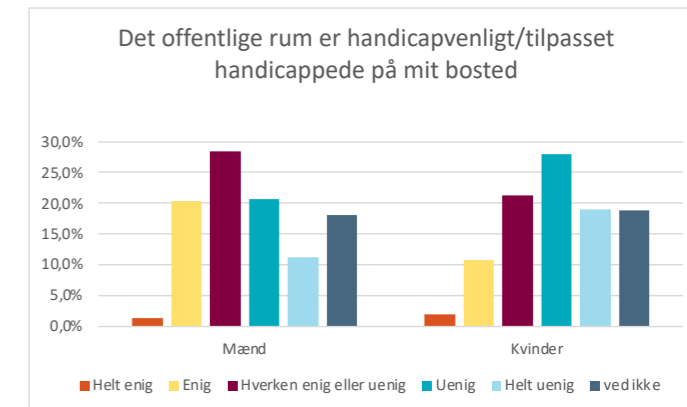
Figur 19 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Støtte til borgere med handicap

Figur 20 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Støtte til borgere med handicap

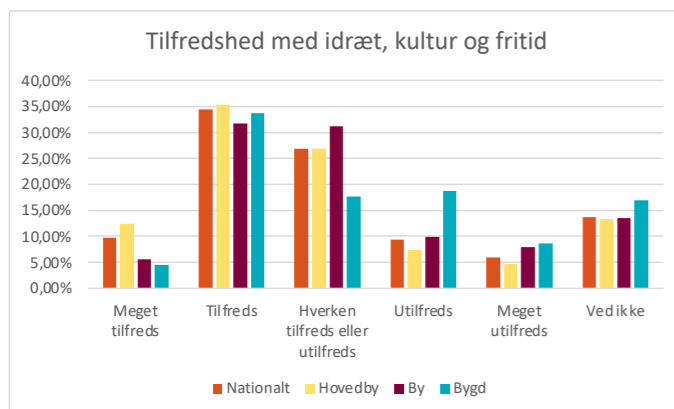
Figur 21 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Det offentlige rum er handicapvenligt/tilpasset handicappede i mit bosted

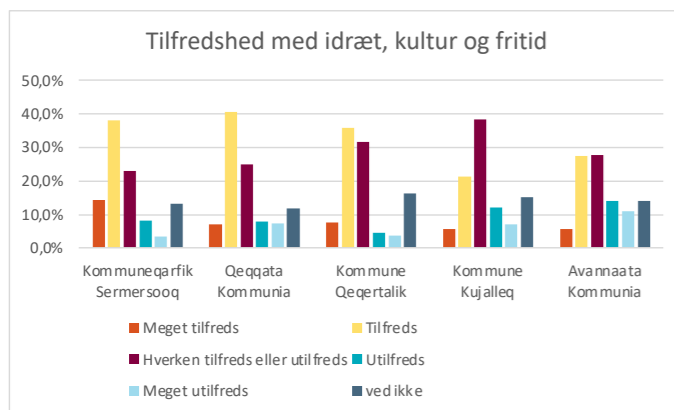
Figur 22 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Det offentlige rum er handicapvenligt/tilpasset handicappede i mit bosted

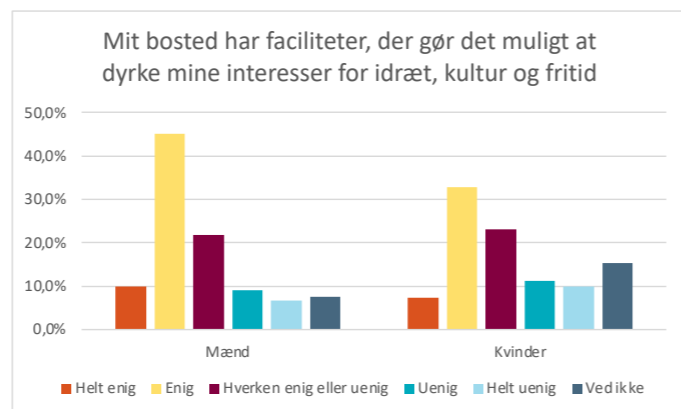
6.6. Idræt, kultur og fritid

Figur 23 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Idræt, kultur og fritid

Figur 24 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Idræt, kultur og fritid

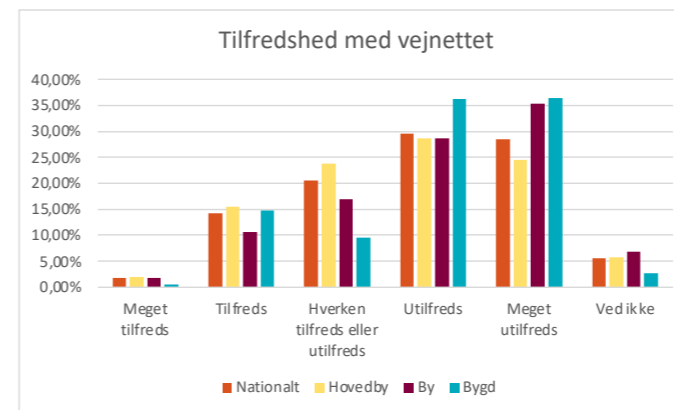
Figur 25 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har faciliteter, der gør det muligt at dyrke mine interesser for idræt, kultur og fritid

På landsplan er der generelt tilfredshed med kommunernes service inden for idræt, kultur og fritid, hvor flere borgere er tilfredse end utilfredse i samtlige kommuner. Den højeste tilfredshed ses i Kommuneqarfi Sermersooq.

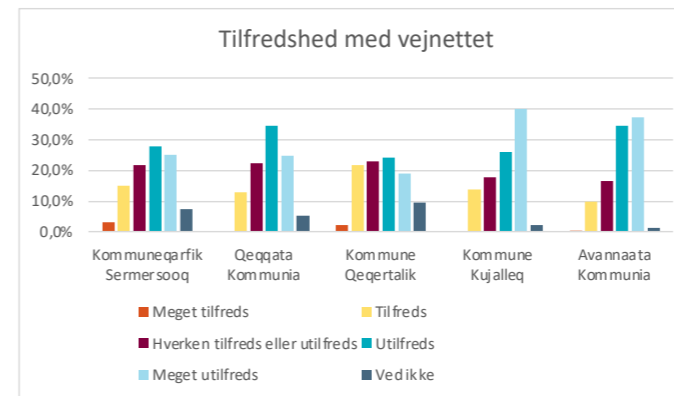
Når borgerne bliver spurgt, om deres bosted har faciliteter, der gør det muligt at dyrke deres interesser inden for idræt, kultur og fritid, falder tilfredsheden, især i bygderne, hvor der er flere borgere, der er utilfredse end tilfredse

Det er også bemærkelsesværdigt, at mænd oftere end kvinder mener, at deres bosted har de nødvendige faciliteter. Her er 55,0% af mændene enten enige eller helt enige, mens kun 40,2% af kvinderne deler denne opfattelse. Denne markante forskel i tilfredshed mellem kønnene kan indikere en skævhed i tilgængeligheden og relevansen af kommunernes tilbud, hvilket rejser spørgsmålet om, hvorvidt der bør gøres mere for at sikre, at både mænd og kvinder føler sig lige godt tilgodeset i deres lokale miljøer.

6.7. Vejnettet

Figur 26 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Vejnet

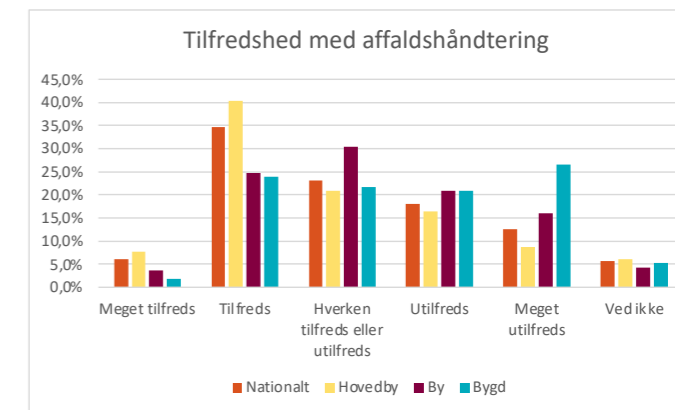
Figur 27 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Vejnet

Når borgerne bliver spurgt om deres tilfredshed med vejnettet, viser undersøgelsen en markant utilfredshed på tværs af hele landet. Dette gælder både i hovedbyerne, byerne og især i bygderne, hvor utilfredsheden er mest udbredt. Vejnettet skiller sig ud som det kommunale serviceområde, der vækker størst utilfredshed, med hele 57,9% af borgerne, der på landsplan angiver at være utilfredse eller meget utilfredse. Dette står i skarp kontrast til de 16,0% af borgerne, der er tilfredse med vejnettet, hvilket understreger en betydelig udfordring for kommunerne. I bygderne er utilfredsheden særligt fremtrædende, hvilket kan skyldes de geografiske udfordringer. Selvom der også er en tydelig utilfredshed i hovedbyerne og byerne, er niveauet her lavere sammenlignet med bygderne.

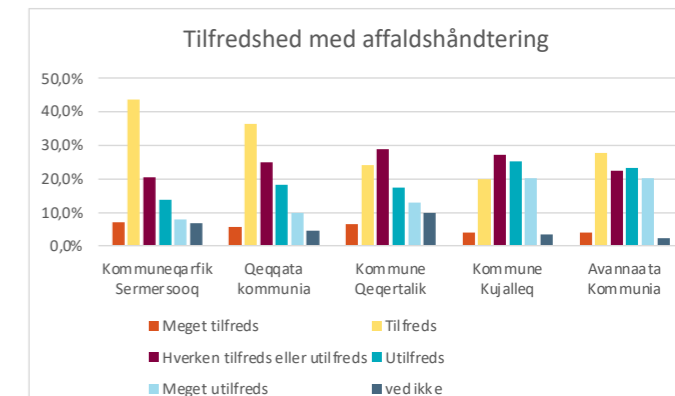
Der er dog store forskelle på, hvordan borgerne oplever vejnettet i de forskellige kommuner. For eksempel er tilfredsheden relativt højere i Kommune Qeqertalik, hvor 24,1% af borgerne udtrykker tilfredshed, selvom en større andel på 43,3% stadig er utilfredse. I kontrast hertil ses den mest markante utilfredshed i Avannaata Kommunia, hvor hele 71,8% af borgerne udtrykker utilfredshed, og kun 10,3% er tilfredse.

Med den klare overvægt af utilfredshed i så mange kommuner indikerer resultaterne, at vejnettet er et område, hvor borgerne ser behov for forbedringer.

6.8. Affaldshåndtering

Figur 28 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Affaldshåndtering

Figur 29 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Affaldshåndtering

På landsplan er der flere borgere, der er tilfredse med kommunernes service inden for affaldshåndtering, end der er utilfredse. 40,7% af borgerne udtrykker tilfredshed, mens 30,5% er utilfredse. Denne generelle tilfredshed skyldes i høj grad de positive vurderinger fra hovedbyerne, hvor tilfredsheden er markant højere. Her er 47,9% af borgerne tilfredse med affaldshåndteringen, mens kun 25,1% er utilfredse. Dette står i kontrast til situationen i byerne, hvor flere borgere er utilfredse (37%) end tilfredse (28,3%).

I bygderne er utilfredsheden endnu mere udbredt. Her udtrykker hele 47,4% af borgerne utilfredshed med affaldshåndteringen, mens kun 25,8% er tilfredse.

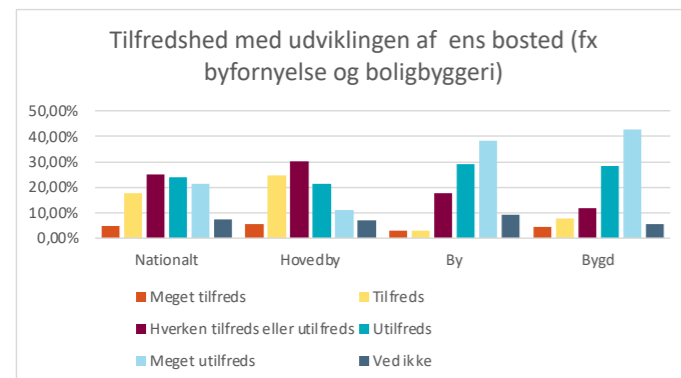
Ser man på de enkelte kommuner, er der også tydelige variationer. I Kommuneqarfi Sermersooq, Qeqqata Kommunia og Kommune Qeqertalik er der flere borgere, der er tilfredse end utilfredse med affaldshåndteringen. I modsætning hertil er der i Kommune Kujalleq og Avannaata Kommunia en større andel af utilfredse borgere end tilfredse.

Især i Kommuneqarfi Sermersooq skiller tilfredsheden sig ud. Her er over 50,8% af tilfredse med affaldshåndteringen, hvilket er langt højere end i de andre kommuner. Kun 21,8% af borgerne i denne kommune er utilfredse.

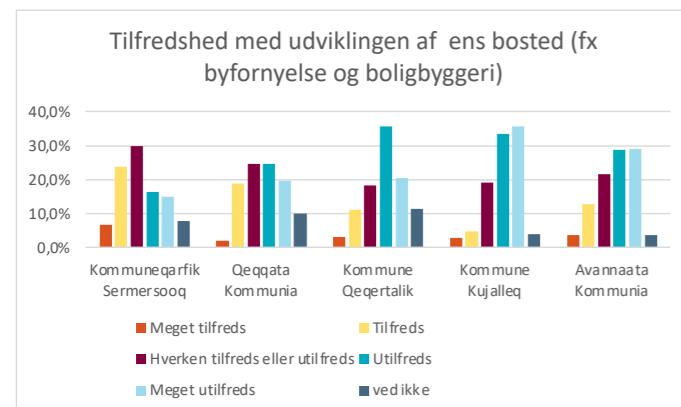
Selvom hovedbyerne ser ud til at klare sig relativt godt, er der åbenlyse udfordringer i byerne og især i bygderne, hvor tilfredsheden er lavere. Dette kan pege på behovet for en mere målrettet indsats for at forbedre affaldshåndteringen i disse områder, så borgerne i alle dele af landet oplever en højere grad af tilfredshed med kommunernes indsats.

6.9. Udvikling af bosted

Figur 30 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Udvikling af dit bosted (fx byfornyelse og boligbyggeri)

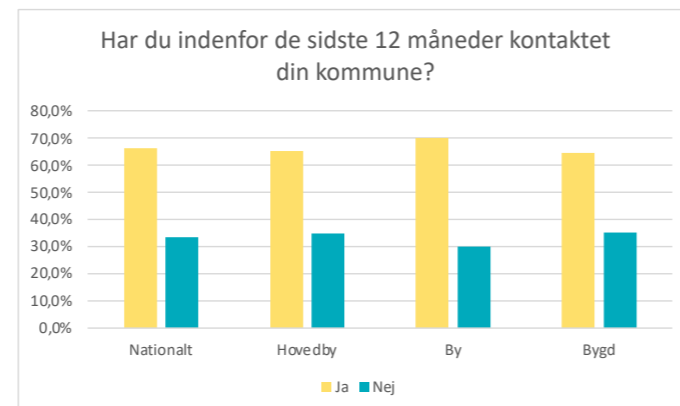

Figur 31 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Udvikling af dit bosted (fx byfornyelse og boligbyggeri)

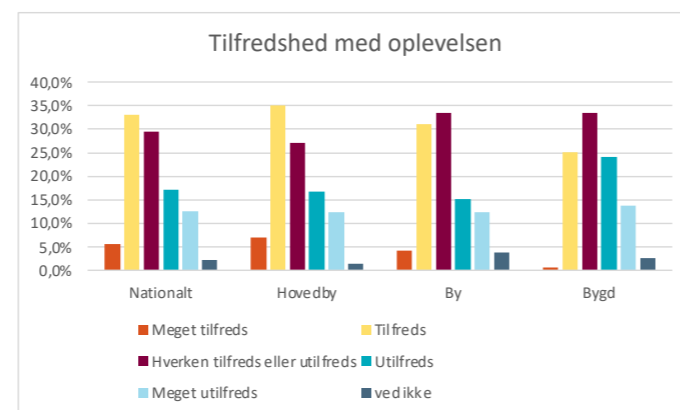
På landsplan er der mere end dobbelt så mange borgere, der er utilfredse med udviklingen af deres bosted, sammenlignet med dem, der er tilfredse. I hovedbyerne er fordelingen mere jævn, hvor næsten lige mange borgere udtrykker tilfredshed som utilfredshed. I byerne, og især i bygderne, er utilfredsheden dog markant højere, med henholdsvis 67,6% og 71,2% af borgerne, der er utilfredse med udviklingen.

Kommuneqarfik Sermersooq skiller sig ud som den kommune med den højeste grad af tilfredshed, hvor tilfredse og utilfredse borgere er næsten lige mange. Til gengæld er utilfredsheden størst i Kommune Kujalleq, hvor hele 69,2% af borgerne er utilfredse med udviklingen af deres bosted.

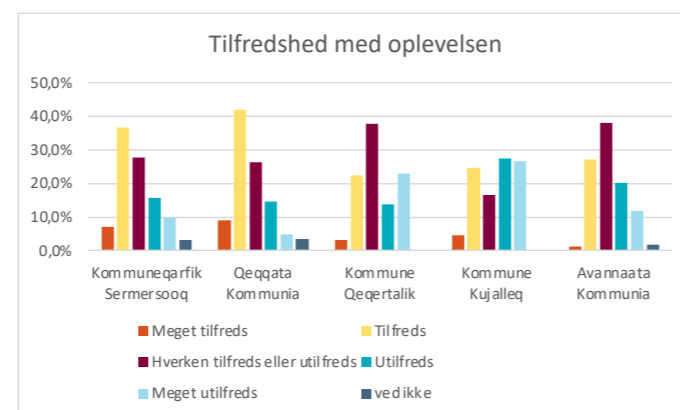
6.10. Kontakt til kommunen

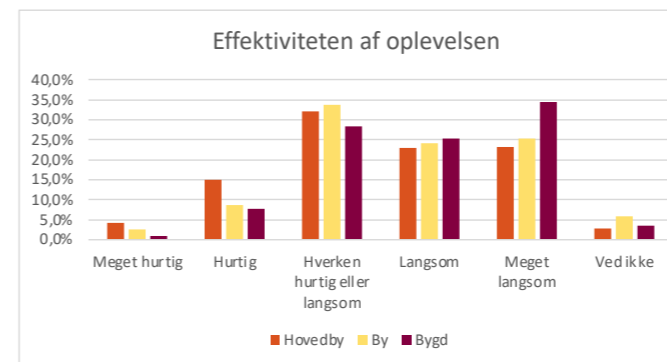
Figur 32 Har du indenfor de sidste 12 måneder kontakttet din kommune?

Figur 33 Tilfredshed med oplevelsen

Figur 34 Tilfredshed med oplevelsen

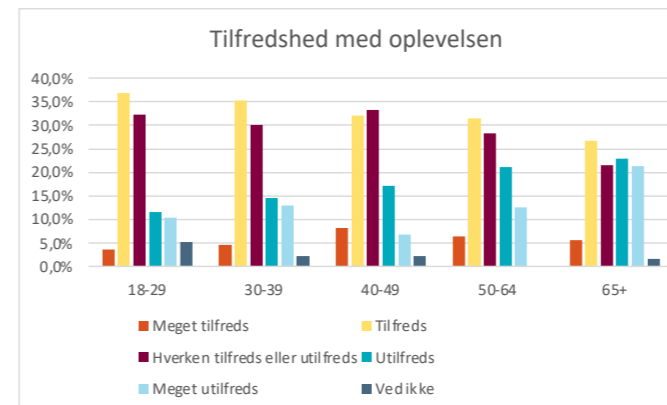

Figur 35 Effektiviteten af oplevelsen

Deltagerne blev spurgt, om de inden for de sidste 12 måneder har været i kontakt med deres kommune. Omkring to ud af tre oplyser, at de har haft kontakt med kommunen i løbet af det seneste år.

38,6% af deltagerne angiver, at de har været tilfredse med kontakten til kommunen, mens 29,8% udtrykker utilfredshed. Der er en tydelig forskel i tilfredsheden baseret på størrelsen af borgernes bosted. Tilfredsheden er højest i hovedbyerne, mens utilfredsheden er mest udbredt i bygderne.

I Qeqqata Kommunia er tilfredsheden særligt høj, hvor 50,9% af borgerne er tilfredse med deres kontakt til kommunen, sammenlignet med 19,3% der er utilfredse. Dette er den højeste tilfredshed i landet.

Figur 36 Tilfredshed med oplevelsen

Når vi ser på tilfredsheden opdelt efter alder, viser det sig, at aldersgruppen 18-29 år er mest tilfreds, mens aldersgruppen 65+ udtrykker størst utilfredshed.

En stor del af borgerne oplever, at kontakten til kommunen har været langsom. Kun 16% beskriver kontakten som hurtig, mens 48,5% vurderer den som langsom. Især i bygderne er der flere borgere, der har oplevet kontakten som langsom sammenlignet med borgere i hovedbyer og byer.

6.11. Konklusion

Resultaterne fra borgertilfredshedsundersøgelsen viser, at borgernes oplevelse af deres kommune er præget af betydelige variationer. Generelt er tilfredsheden og utilfredsheden næsten lige fordelt på landsplan, men der er klare forskelle i, hvordan borgerne vurderer de enkelte serviceområder. Nogle kommunale ydelser, som folkeskoler og kultur- og fritidsområdet, vurderes mere positivt end andre, mens områder som vejnet og udvikling af bosteder ofte møder større utilfredshed.

Forskellene i tilfredshed mellem hovedbyer, byer og bygder er markante. Hovedbyerne viser generelt højere tilfredshed, mens utilfredsheden er mere udbredt i byer og bygder, hvor borgerne ofte oplever større udfordringer med kommunal service. Undersøgelsen peger også på, at visse befolkningsgrupper, herunder ældre borgere og kvinder inden for specifikke serviceområder, udtrykker større utilfredshed, hvilket kan indikere, at deres behov ikke bliver tilstrækkeligt imødekommet.

Derudover viser resultaterne, at en betydelig andel af borgerne svarer "ved ikke" på spørgsmål om visse serviceområder. Dette kan tyde på, at mange borgere ikke har direkte berøring med disse ydelser, hvilket enten kan skyldes, at de ikke benytter sig af disse services, eller at de ikke føler sig tilstrækkeligt informerede om dem.

Kommune	Serviceområde	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken/eller	Utilfreds	Meget utilfreds	Ved ikke
Sermersooq	Folkeskolen	4,1%	21,9%	25,6%	16,6%	6,5%	25,4%
	Dagtilbud	4,9%	16,0%	26,9%	14,1%	9,4%	28,8%
	Ældreområdet	1,4%	10,3%	22,4%	21,2%	12,8%	32,1%
	Handicapområdet	2,1%	8,8%	24,1%	22,6%	11,8%	30,6%
	Idræt, kultur og fritid	14,2%	38,1%	23,0%	8,1%	3,4%	13,2%
	Vejnet	3,1%	14,9%	21,6%	27,7%	25,2%	7,5%
	Affaldshåndtering	7,2%	43,6%	20,5%	13,8%	8,0%	6,9%
	Udvikling af dit bosted	6,8%	23,9%	29,9%	16,5%	15,1%	7,8%
	Qeqqata	Folkeskolen	5,2%	24,1%	18,8%	17,3%	17,6%
Dagtilbud		6,1%	26,4%	23,8%	11,8%	5,1%	26,7%
Ældreområdet		2,0%	23,1%	19,0%	16,9%	10,0%	29,0%
Handicapområdet		3,1%	17,1%	25,7%	20,9%	8,4%	24,8%
Idræt, kultur og fritid		7,2%	40,5%	24,9%	7,9%	7,5%	11,9%
Vejnet		0,0%	13,0%	22,4%	34,5%	24,7%	5,4%
Affaldshåndtering		5,8%	36,5%	24,9%	18,3%	10,0%	4,5%
Udvikling af dit bosted		2,1%	18,8%	24,7%	24,7%	19,7%	10,0%
Qeqertalik		Folkeskolen	2,2%	34,6%	24,9%	5,4%	5,7%
	Dagtilbud	3,3%	24,5%	21,8%	15,5%	2,2%	32,7%
	Ældreområdet	0,8%	17,5%	23,0%	17,0%	11,8%	29,8%
	Handicapområdet	1,3%	14,1%	20,8%	24,6%	12,8%	26,3%
	Idræt, kultur og fritid	7,7%	35,7%	31,7%	4,7%	3,8%	16,4%
	Vejnet	2,3%	21,8%	23,0%	24,3%	19,0%	9,6%
	Affaldshåndtering	6,6%	24,1%	28,9%	17,5%	12,9%	10,0%
	Udvikling af dit bosted	3,2%	11,2%	18,2%	35,8%	20,4%	11,3%
	Kujalleq	Folkeskolen	0,4%	18,1%	25,5%	28,9%	13,0%
Dagtilbud		4,6%	23,1%	26,1%	12,8%	8,8%	24,5%
Ældreområdet		0,0%	12,6%	20,4%	31,4%	17,7%	18,0%
Handicapområdet		0,0%	9,6%	20,5%	33,9%	20,9%	15,2%
Idræt, kultur og fritid		5,8%	21,4%	38,4%	12,2%	7,1%	15,1%
Vejnet		0,0%	13,9%	17,8%	26,1%	40,1%	2,2%
Affaldshåndtering		4,0%	20,0%	27,1%	25,3%	20,2%	3,5%
Udvikling af dit bosted		2,8%	4,9%	19,0%	33,6%	35,6%	4,1%
Avannaata		Folkeskolen	3,4%	29,3%	25,8%	18,3%	4,2%
	Dagtilbud	4,1%	26,7%	27,8%	9,7%	6,1%	25,6%
	Ældreområdet	4,4%	11,6%	23,5%	23,9%	11,2%	25,3%
	Handicapområdet	3,1%	12,3%	24,3%	17,5%	14,3%	28,5%
	Idræt, kultur og fritid	5,8%	27,5%	27,6%	14,0%	11,0%	14,1%
	Vejnet	0,5%	9,8%	16,6%	34,4%	37,4%	1,3%
	Affaldshåndtering	4,1%	27,6%	22,5%	23,4%	20,2%	2,3%
	Udvikling af dit bosted	3,7%	12,8%	21,6%	28,9%	29,2%	3,8%

Figur 37 Oversigt over tilfredshed med de enkelte kommunale services inddelt pr. kommune

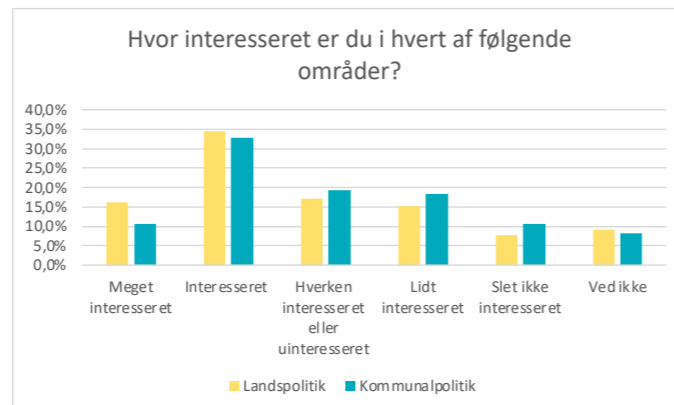
7. Valg og demokrati

Valgdeltagelsen i Grønland har vist en stabil, men lidt lavere tendens for kommunalvalg sammenlignet med Inatsisartutvalg. I 2021 deltog 63,8% af vælgerne i kommunalvalget, en smule højere end ved valget i 2008. Til sammenligning var valgdeltagelsen til Inatsisartutvalget 65,9% i 2021, hvilket repræsenterer et fald fra tidligere valg. Dette fald kan muligvis tilskrives afholdelsen af de to valg samtidigt under coronapandemien, hvilket kan have påvirket vælgerdeltagelsen.

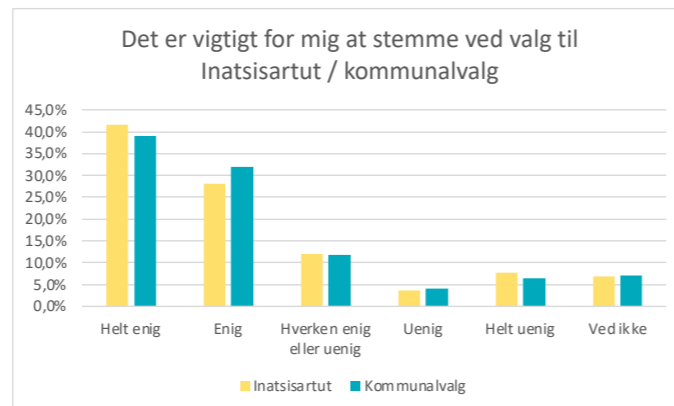
Resultaterne fra borgertilfredshedsundersøgelsen viser, at borgerne generelt har en større interesse for landspolitik end for kommunalpolitik. Omkring 50,7% af de adspurgte udtrykker interesse eller stor interesse for landspolitik, mens kun 43,4% siger det samme om kommunalpolitik. Dette forskel i interesse kan have en indflydelse på valgdeltagelsen, hvor borgerne måske føler en stærkere forbindelse til de større nationale beslutninger end til de kommunale spørgsmål.

På trods af den varierede interesse for politik vurderer omkring 70% af borgerne, at det er vigtigt at stemme både til Inatsisartutvalg og kommunalvalg. Dette tyder på, at selv blandt dem, der måske ikke følger politik tæt, er der en anerkendelse af vigtigheden af at deltage i valghandlingen.

Denne kontrast mellem politisk interesse og valgdeltagelse understreger behovet for at styrke engagementet i kommunalpolitikken og sikre, at borgerne føler sig lige så repræsenteret og involveret i lokale beslutninger som i nationale anliggender.

Figur 38 Hvor interesseret er du i hvert af følgende områder?

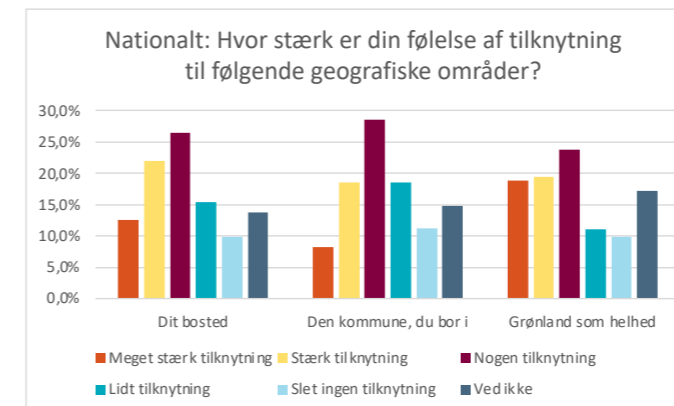
Figur 39 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig at stemme ved kommunalvalg / valg til Inatsisartut?

Valgdeltagelse	2021	2018	2014	2013	2009
Inatsisartutvalg	65,9%	71,9%	71,9%	74,2%	71,30%

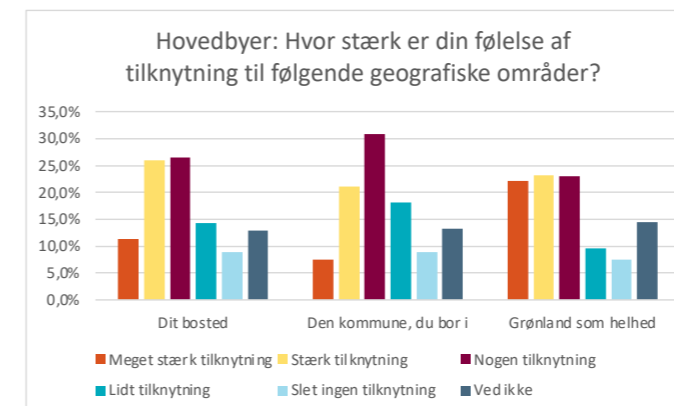
Valgdeltagelse	2021	2017	2013	2008
Kommunalvalg	63,8%	61,1%	58,3%	61,9%

Figur 40 Valgdeltagelse

7.1. Geografisk tilknytning og lokal repræsentation

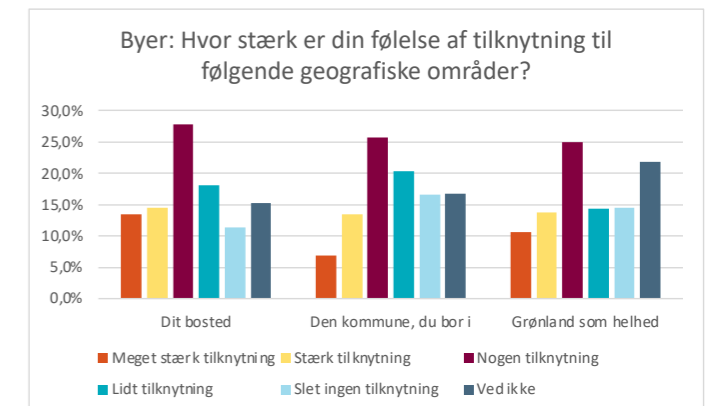

Figur 41 Nationalt - Hvor stærk er din følelse af tilknytning til følgende geografiske områder?

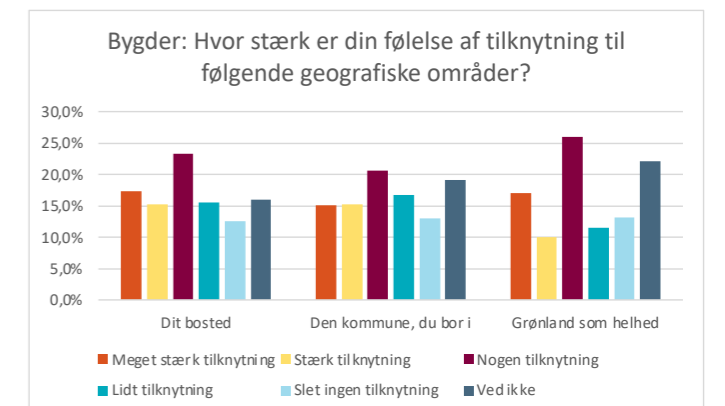

Figur 42 Hovedbyer - Hvor stærk er din følelse af tilknytning til følgende geografiske områder?

Borgernes følelse af tilknytning til deres bosted, kommune og Grønland som helhed viser stor variation. Generelt er tilknytningen til Grønland som helhed stærkere end til både bostedet og kommunen. På landsplan er det 38,2% af borgerne, der føler en stærk eller meget stærk tilknytning til Grønland, mens kun 26,9% har tilsvarende stærke bånd til deres kommune.

Figur 43 Byer - Hvor stærk er din følelse af tilknytning til følgende geografiske områder?

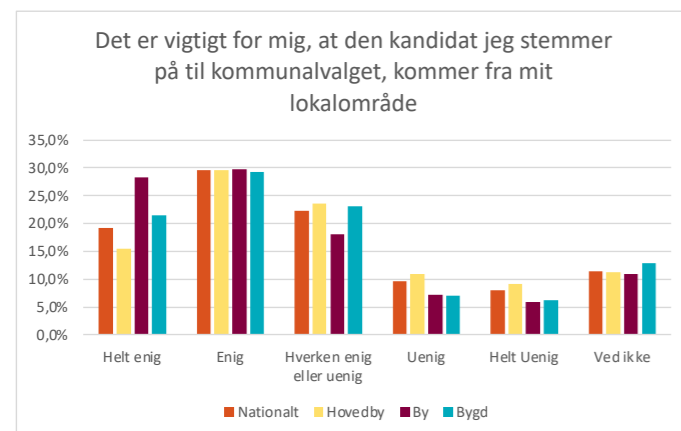
Figur 44 Bygder - Hvor stærk er din følelse af tilknytning til følgende geografiske områder?

I hovedbyerne er tilknytningen til bostedet særlig markant, hvor 37,4% føler en stærk eller meget stærk tilknytning. I byerne er det bemærkelsesværdigt, at flere borgere føler lidt eller ingen tilknytning til deres bosted, kommune eller Grønland som helhed, end dem der føler en stærk eller meget stærk tilknytning. Nationalt, både i hovedbyerne og bygderne, er det dog omvendt; her er der en større andel af borgere, der oplever en stærk tilknytning til deres geografiske områder, end dem, der føler en svag eller ingen tilknytning.

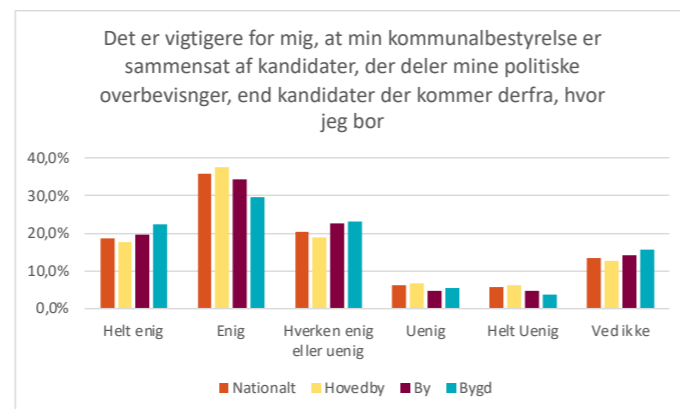
7.2. Kommunalbestyrelsen og lokale kandidater

Ifølge borgertilfredshedsundersøgelsen er det vigtigt for borgerne, at den kandidat, de stemmer på til kommunalvalget, kommer fra deres lokalområde. Dette viser, at lokal repræsentation har en betydelig vægt for vælgerne, da kandidater fra nærområdet kan anses for bedre at forstå og repræsentere lokale interesser og bekymringer.

Figur 45 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig, at den kandidat jeg stemmer på til kommunalvalget, kommer fra mit lokalområde

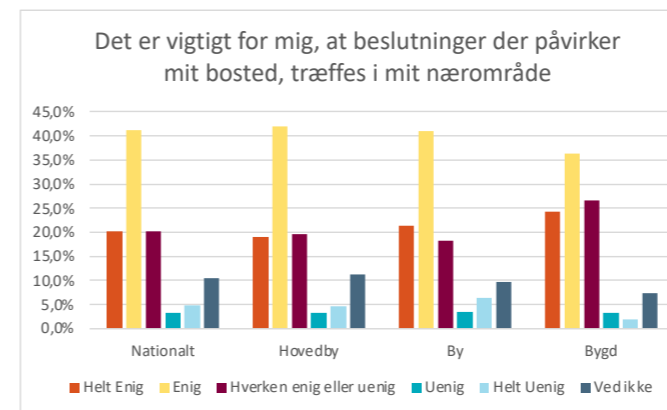
Dog finder borgerne det endnu vigtigere, at kommunalbestyrelsen er sammensat af kandidater, der deler deres politiske overbevisninger, end at kandidaterne kommer fra det område, hvor de bor. Det afspejler en prioritering af politisk ideologi og værdier over geografisk tilknytning. Det indikerer, at mens lokal repræsentation er betydningsfuld, er det vigtigere for borgerne, at de valgte kandidater arbejder for politiske mål og værdier, som vælgerne selv støtter og tror på.

Figur 46 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigere for mig, at min kommunalbestyrelse er sammensat af kandidater, der deler mine politiske overbevisninger, end kandidater der kommer derfra, hvor jeg bor

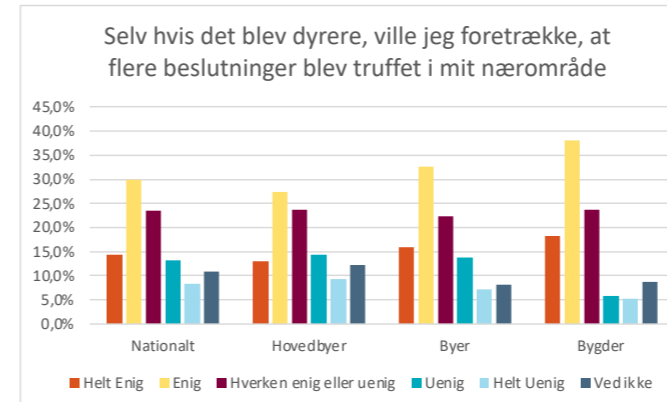

7.3. Beslutninger angående lokale forhold

Figur 47 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig, at beslutninger der påvirker mit bosted, træffes i mit nærområde

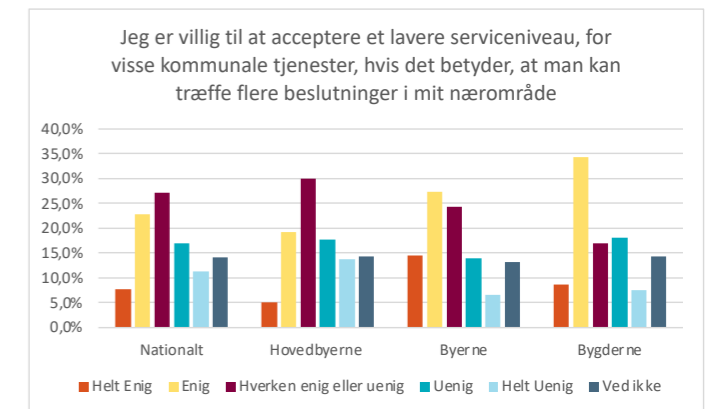
Når det drejer sig om beslutninger, der påvirker borgernes bosted, er det klart, at borgerne lægger stor vægt på, at disse beslutninger træffes i deres nærområde. På landsplan er 61,3% enten enige eller meget enige i, at det er vigtigt for dem, at beslutninger, der påvirker deres bosted, træffes lokalt. Kun 8,1% er enten uenige eller meget uenige i dette.

Figur 48 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Selv hvis det blev dyrere, ville jeg foretrække, at flere beslutninger blev truffet i mit nærområde

En yderligere dimension af borgernes holdninger til lokal beslutningstagning er deres villighed til at acceptere højere omkostninger for at sikre, at beslutninger træffes tættere på deres bosted. På landsplan viser det sig, at en betydelig andel af borgerne er parate til at påtage sig øgede udgifter for at opnå denne lokale beslutningstagning.

I hovedbyerne er 40,4% enige eller meget enige i, at de ville foretrække, at flere beslutninger blev truffet lokalt, selvom det ville medføre højere omkostninger. I mindre byer og bygder er denne holdning endnu mere udbredt, med henholdsvis 48,6% og 56,4% af borgerne, der deler dette synspunkt. Dette afspejler en stærk præference for lokal beslutningstagning, selv med øgede omkostninger, især i de mindre samfund.

Figur 49 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Jeg er villig til at acceptere et lavere serviceniveau, for visse kommunale tjenester, hvis det betyder, at man kan træffe flere beslutninger i mit nærområde

Borgernes prioriteringer afslører også en villighed til at acceptere et lavere serviceniveau for visse kommunale tjenester, hvis det muliggør, at flere beslutninger træffes lokalt. På landsplan er 30,6% enige eller meget enige i, at de ville acceptere et lavere serviceniveau for at opnå dette, mens 28,2% er uenige eller meget uenige.

Denne holdning er særligt fremtrædende i byerne og bygderne, hvor henholdsvis 41,8% og 43,0% er villige til at acceptere et lavere serviceniveau for at få flere beslutninger truffet lokalt. I hovedbyerne er denne villighed mindre udbredt, med 24,2% der er enige i at acceptere et lavere serviceniveau for lokal beslutningstagning. Samtidig er 25,7% af borgerne i bygderne og 20,6% i byerne uenige eller meget uenige i at acceptere lavere serviceniveau for at fremme lokal beslutningstagning, mens dette tal stiger til 31,4% i hovedbyerne.

7.4. Generationsforskkel

Undersøgelsen viser tydelige generationsforskelle i interessen for kommunalpolitik. I den yngste aldersgruppe, 18-29-årige, er interessen lavest, med kun 2,4% der er meget interesserede og 20,6% der er interesserede. Til sammenligning er interessen betydeligt højere blandt de ældre aldersgrupper. For eksempel er 18,3% af dem over 65 år meget interesserede, og 40,5% er interesserede.

Generationsforskellene afspejles også i borgernes valgdeltagelse. Mindre end halvdelen af de 18-29-årige finder det vigtigt at stemme til Inatsisartutvalg og kommunalvalg. Dette står i kontrast til de ældre aldersgrupper, hvor omkring 80% eller flere finder det vigtigt at stemme.

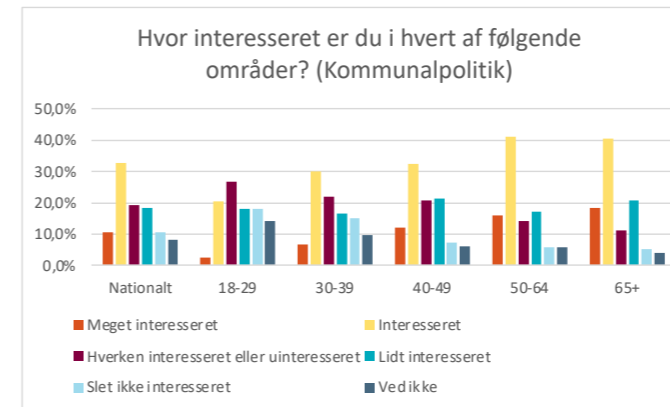
Denne forskel kan være problematisk for demokratiet, da det kan betyde, at unges stemmer er underrepræsenterede i valgresultaterne. Der kan være behov for målrettede initiativer for at øge de unges valgdeltagelse.

For de ældre vælgere er det vigtigt, at kandidaterne til kommunalvalg kommer fra deres lokale område. Dette kan skyldes en opfattelse af, at lokale kandidater bedre forstår og repræsente-

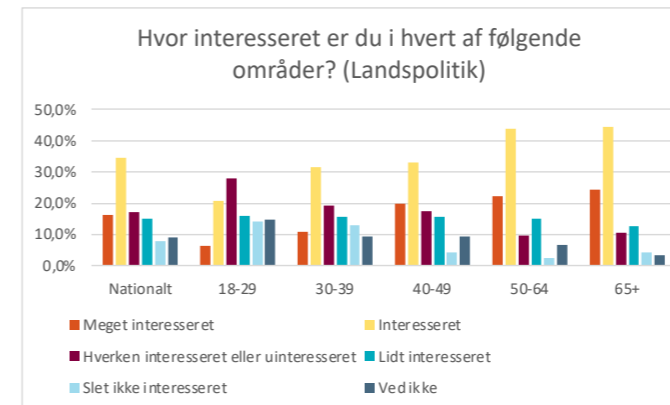
rer deres specifikke interesser og bekymringer. Undersøgelsen viser, at 60,5% af de ældre er enige eller helt enige i, at det er vigtigt at stemme på en lokal kandidat til kommunalvalget. Denne holdning er ikke lige så udbredt blandt de unge, hvor tallet ligger på 32,3%.

Dog er det endnu vigtigere for de ældre, at kommunalbestyrelsen er sammensat af kandidater, der deler deres politiske overbevisninger. Over 70% af de ældre vælgere er enige eller helt enige i, at det er vigtigere for dem, at kandidaterne deler deres politiske synspunkter end, at de kommer fra det samme område. Dette afspejler en prioritering af ideologisk overensstemmelse over geografisk nærhed. Denne holdning deles ikke i lige så høj grad af de unge, hvor tallet ligger på 31,4%.

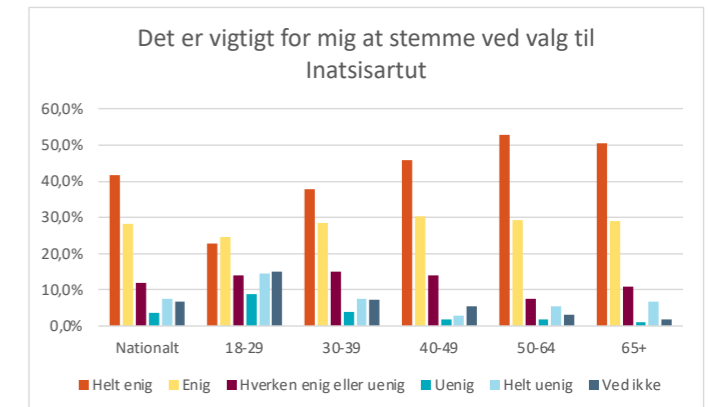
Disse forskelle mellem unge og ældre borgere understreger vigtigheden af at forstå de forskellige prioriteter og bekymringer, som præger de forskellige aldersgrupper. For de ældre er både lokal repræsentation og politisk overensstemmelse væsentlige faktorer i deres valgafgørelser, mens de unge vælgere i højere grad kan være motiverede af andre faktorer.

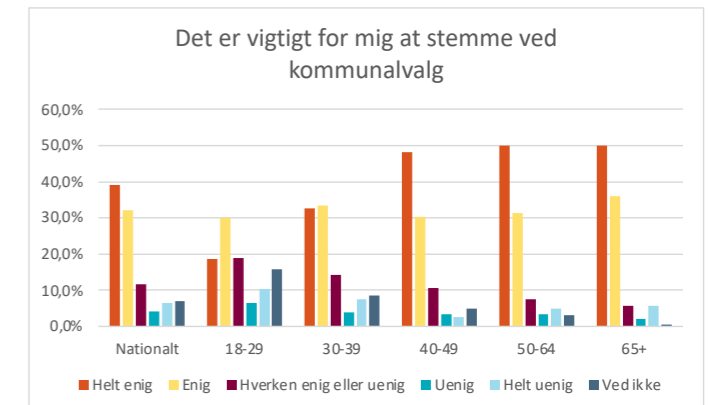
Figur 50 Hvor interesseret er du i hvert af følgende områder? (Kommunalpolitik)

Figur 51 Hvor interesseret er du i hvert af følgende områder? (Landspolitik)

Figur 52 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig at stemme ved valg til Inatsisartut

Figur 53 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig at stemme ved kommunalvalg

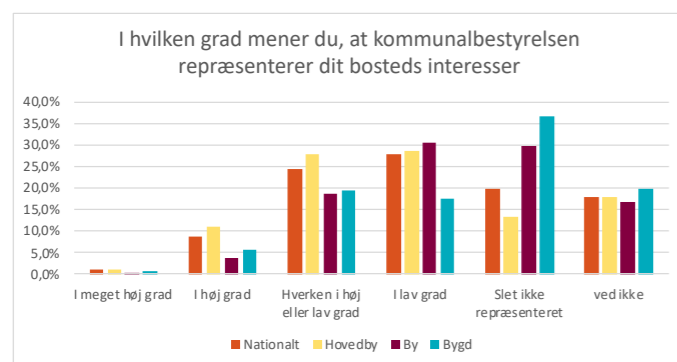
7.5. Konklusion

Sammenfattende viser undersøgelsen, at selvom der er stor værdi sat på stemmeafgivelse, er der stadig behov for at øge den politiske interesse og engagement, især blandt de yngre borgere. Dette er vigtigt for at styrke nærdemokratiet og sikre en mere repræsentativ valgdeltagelse i fremtiden. Lokal repræsentation har betydning for borgerne, men politisk overensstemmelse vejer tungere, når de vælger deres repræsentanter til kommunalbestyrelsen. Dette understreger vigtigheden af både lokal forankring og politisk ideologi i borgernes valgproces.

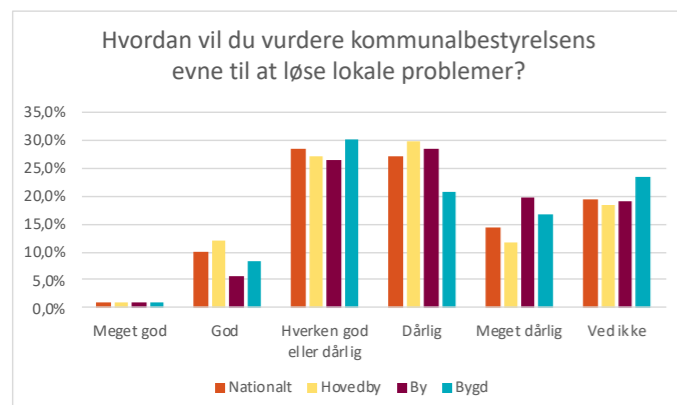
Borgerne på tværs af Grønland lægger stor vægt på, at beslutninger vedrørende lokale forhold træffes tæt på deres bosted. Der er en generel villighed til at acceptere højere omkostninger og i nogle tilfælde et lavere serviceniveau for at sikre, at beslutninger træffes lokalt. Denne præference er særligt stærk i mindre byer og bygder, hvor borgerne føler en større afstand til de centrale beslutningstagere. I hovedbyerne er der dog en større modstand mod at gå på kompromis med serviceniveauet, selvom der også her er en betydelig opbakning til lokal beslutningstagning.

8. Kommunalbestyrelsen

8.1. Kommunalbestyrelsen

Figur 54 I hvilken grad mener du, at kommunalbestyrelsen repræsenterer dit bosteds interesser?

Figur 55 Hvordan vil du vurdere kommunalbestyrelsens evne til at løse lokale problemer?

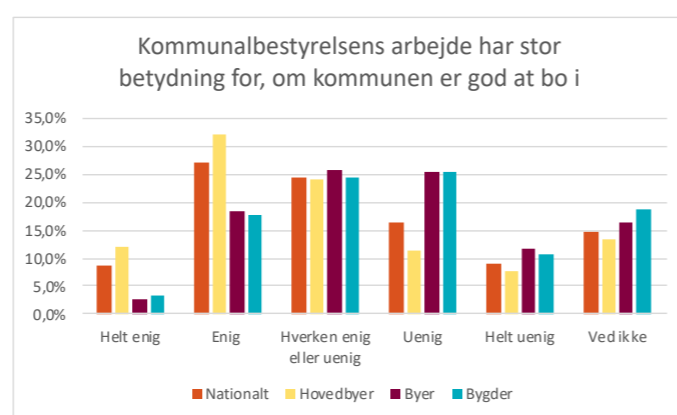
Kommunalbestyrelsen er kommunens øverste politiske ledelse som har ansvar for den lokale velfærd og kommunens udvikling. Beslutningerne, som kommunalbestyrelsen træffer, har stor indflydelse på borgernes daglige liv. Derfor er det vigtigt, at borgernes synspunkter, erfaringer og bekymringer bliver inddraget i de politiske beslutningsprocesser.

I Grønland er der mange borgere der føler, at deres lokale interesser ikke bliver tilstrækkeligt repræsenteret af kommunalbestyrelsen. Dette problem er mere udbredt i mindre byer og bygder, hvor tilliden til at kommunalbestyrelsen repræsenterer deres bosteds interesse er meget lav. Selv i hovedbyerne, hvor tilfredsheden er højere, er der en udbredt opfattelse af, at borgerens interesser ikke bliver varetaget.

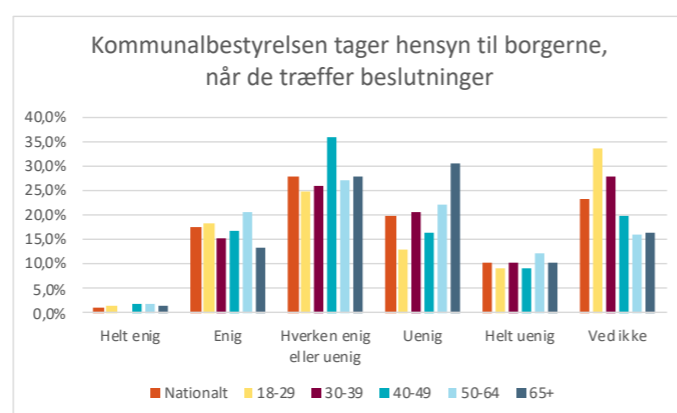
Det er særligt bekymrende, at det på nationalt plan er under 10%, der mener, at kommunalbestyrelsen i høj eller meget høj grad repræsenterer deres bosteds interesser. I landets byer er situationen endnu værre, hvor tallet ligger på 4,4%.

Dette hænger muligvis sammen med befolkningens holdning til kommunalbestyrelsens evner til at løse lokale problemer. På landsplan mener kun 11%, at kommunalbestyrelsens evne til at løse lokale problemer er god eller meget god, mens tallet i byerne er nede på 6,5%.

8.2. Kommunalbestyrelsens arbejde

Figur 56 I Kommunalbestyrelsens arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i

Figur 57 Kommunalbestyrelsen tager hensyn til borgerne, når de træffer beslutninger

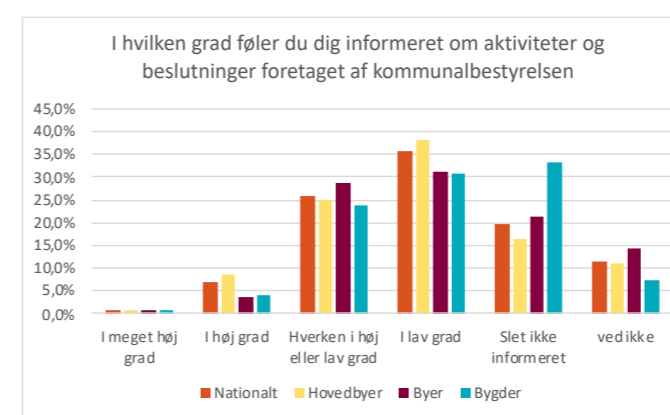
På landsplan mener mange, at kommunalbestyrelsens arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i, hvor 35,7% er enten enige eller helt enige. I hovedbyerne er der dobbelt så mange, der vurderer, at kommunalbestyrelsens arbejde spiller en vigtig rolle, sammenlignet med dem, der ikke gør. Når vi ser på byerne og bygderne, er billedet dog omvendt. Her er der markant flere, som enten er uenige eller helt uenige i betydningen af kommunalbestyrelsens arbejde, med tal på henholdsvis 37,1% i byerne og 36% i bygderne.

Dette mønster viser, at tilliden til kommunalbestyrelsens arbejde er betydeligt lavere uden for hovedbyerne. Denne forskel kan være forårsaget af en opfattelse af, at beslutningerne, der træffes, ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til lokale forhold og behov, især i mindre samfund.

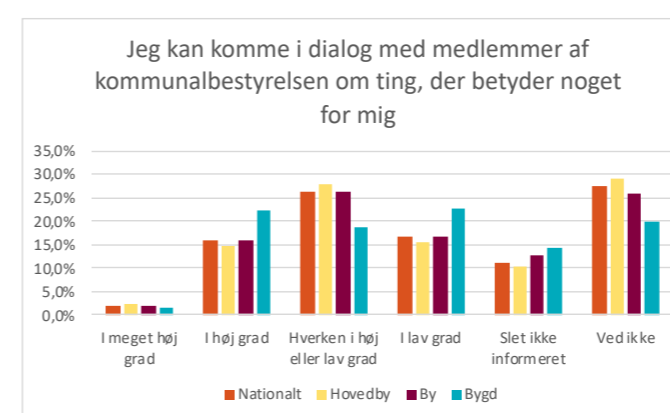
På landsplan er 30,4% af borgerne enten uenige eller helt uenige i, at kommunalbestyrelsen tager hensyn til borgerne, når beslutninger træffes, mens 18,7% er enige eller helt enige.

Der er en markant generationsforskel i opfattelsen af kommunalbestyrelsens hensyn til borgerne. Blandt de 18-29-årige er andelen af dem, der mener, at kommunalbestyrelsen tager hensyn til borgerne, næsten lige så stor som andelen af dem, der er uenige. I modsætning hertil er der i aldersgruppen 65+ over dobbelt så mange, der mener, at kommunalbestyrelsen ikke tager hensyn til borgerne (40,6%) sammenlignet med dem, der mener det modsatte (14,9%).

8.3. Kommunikation

Figur 58 I hvilken grad føler du dig informeret om aktiviteter og beslutninger foretaget af kommunalbestyrelsen

Figur 59 Jeg kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen om ting, der betyder noget for mig

En stor del af borgerne føler sig dårligt informeret om kommunale aktiviteter og beslutninger. Dette er særligt udtalt i bygderne, hvor utilfredsheden med informationsniveauet er høj. Når kun 7,7% på landsplan føler sig velinformeret om kommunens beslutninger og aktiviteter peger det på et kommunikationsproblem. Den ineffektive kommunikation fra kommunalbestyrelserne kan skabe afstand mellem borgerne og beslutningstagerne, hvilket er problematisk for nærdemokratiet.

Udfordringerne med kommunikationen mellem kommunalbestyrelserne og borgerne afspejles også i, at 27,9% af borgerne på landsplan er uenige eller helt uenige i, at de kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen om vigtige emner. Problemet er endnu mere udtalt i bygderne, hvor 37,3% oplever det samme. Det er dog bemærkelsesværdigt, at den højeste andel af borgere, der føler, at de kan etablere dialog med kommunalbestyrelsesmedlemmer, faktisk findes i bygderne, med 23,9%.

8.4. Konklusion

Sammenfattende viser dataene en gennemgående lav tilfredshed med kommunalbestyrelsens arbejde på tværs af Grønland. Særligt i byer og bygder er utilfredsheden markant. Tilliden til, at kommunalbestyrelsen kan repræsentere bostedernes interesser og løse lokale problemer, er alarmerende lav.

Den udbredte opfattelse af manglende dialog og repræsentation fra kommunalbestyrelsens side peger på en strukturel svaghed. Der er en klar nødvendighed for forbedret kommunikation og en mere effektiv inddragelse af borgerne i beslutningsprocesserne.

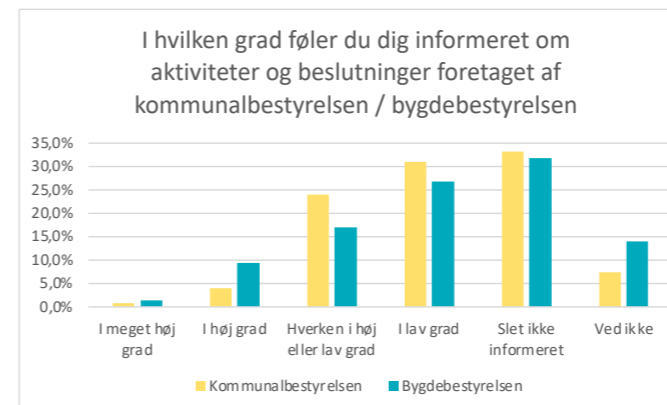
9. Bygdebestyrelser og lokaludvalg

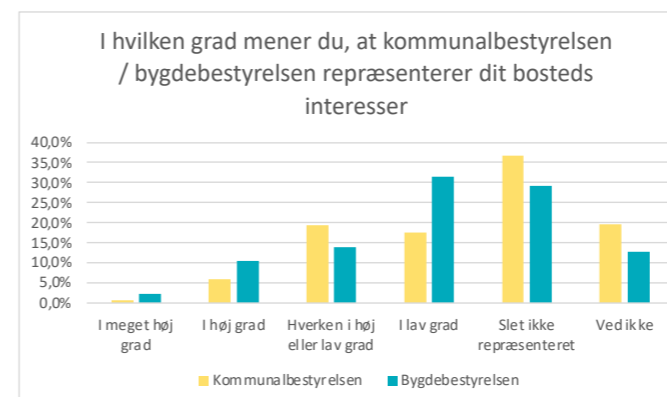
Intentionen med oprettelsen af bygdebestyrelser i bygder og lokaludvalg i hovedbyer og byer var at styrke nærdemokratiet i kommunerne. Begge disse enheder har til formål at sikre, at lokale interesser bliver hørt og adresseret. Bygdebestyrelserne har mulighed for at komme med anbefalinger til kommunalbestyrelsen og træffe beslutninger om visse lokale forhold. Lokaludvalgene i hovedbyer og byer har en lignende rolle, hvor de kan varetage bestemte opgaver på delegation fra kommunalbestyrelsen og anvende afsatte midler til aktiviteter i lokal-samfundet. På trods af disse strukturer viser evalueringer, at der er betydelige udfordringer med hensyn til borgernes tilfredshed, kendskab til, og opfattelse af disse enheders indflydelse.

Dog finder borgerne det endnu vigtigere, at kommunalbestyrelsen er sammensat af kandidater, der deler deres politiske overbevisninger, end at kandidaterne kommer fra det område, hvor de bor. Det afspejler en prioritering af politisk ideologi og værdier over geografisk tilknytning. Det indikerer, at mens lokalrepræsentation er betydningsfuld, er det vigtigere for borgerne, at de valgte kandidater arbejder for politiske mål og værdier, som vælgerne selv støtter og tror på.

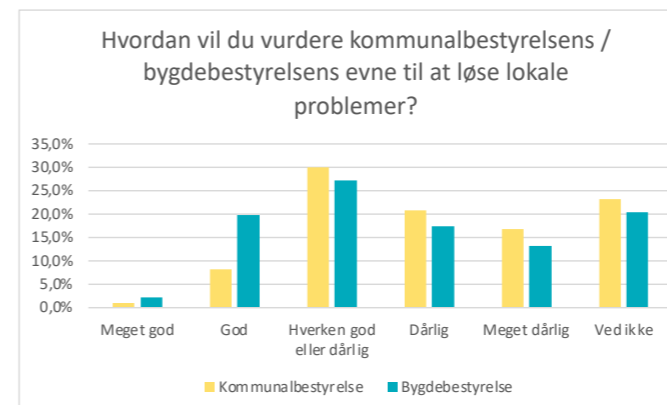
9.1. Bygdebestyrelser

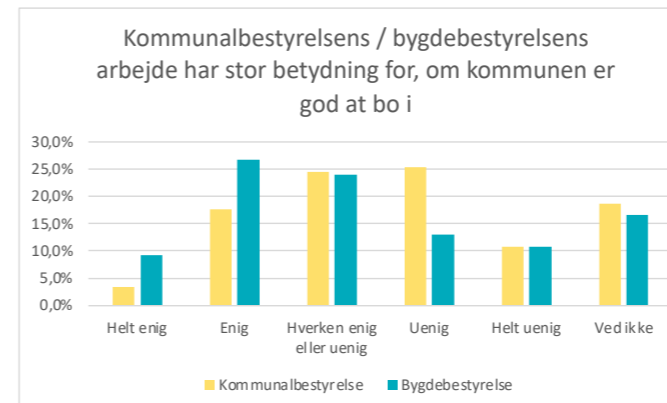
Figur 60 (Resultater fra bygderne) I hvilken grad føler du dig informeret om aktiviteter og beslutninger foretaget af Kommunalbestyrelsen / Bygdebestyrelsen

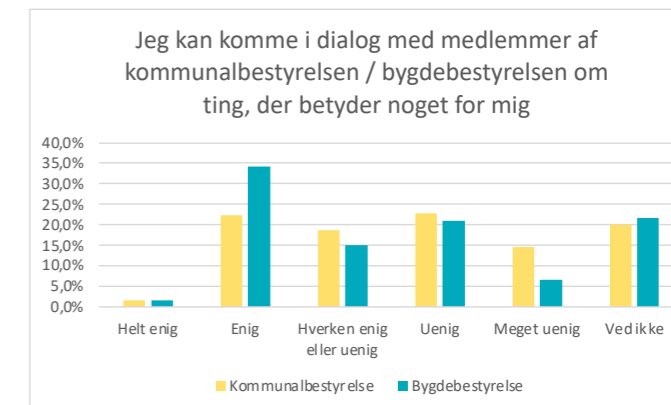
Figur 61 (Resultater fra bygderne) I hvilken grad mener du, at kommunalbestyrelsen / bygdebestyrelsen repræsenterer dit bosteds interesser

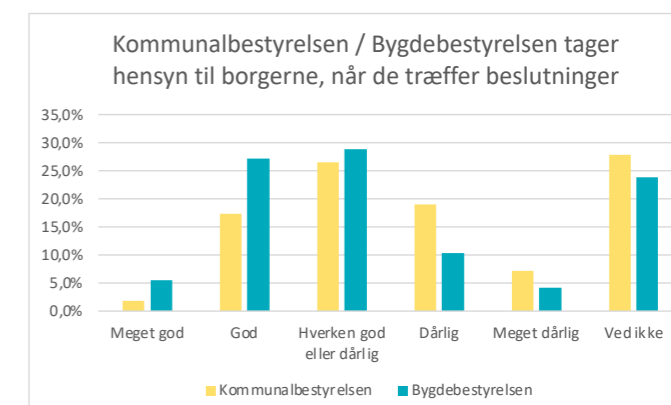
Figur 62 (Resultater fra bygderne) Hvordan vil du vurdere kommunalbestyrelsens / bygdebestyrelsens evne til at løse lokale problemer?

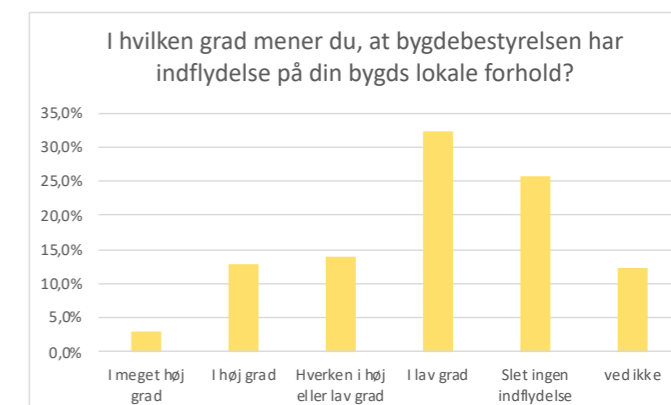
Figur 63 (Resultater fra bygderne) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Kommunalbestyrelsens / bygdebestyrelsens arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i

Figur 64 (Resultater fra bygderne) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Jeg kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen / bygdebestyrelsen om ting, der betyder noget for mig

Figur 65 (Resultater fra bygderne) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Kommunalbestyrelsen / Bygdebestyrelsen tager hensyn til borgerne, når de træffer beslutninger

Figur 66 (Resultater fra bygderne) I hvilken grad mener du, at bygdebestyrelsen har indflydelse på din bygds lokale forhold?

9.1.1. Bygdebestyrelser og deres rolle

Valg til bygdebestyrelser afholdes hvert fjerde år og følger reglerne i valgloven for kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menigheder. Bygdebestyrelsen kan komme med anbefalinger til kommunalbestyrelsen om forhold, der vedrører bygden. Kommunalbestyrelsen bør, så vidt muligt, indhente udtalelser fra bygdebestyrelsen om emner, der påvirker bygden, medmindre beslutningen ligger hos bygdebestyrelsen. En bygdebestyrelse skal omfatte mindst to bygder inden for samme kommune, og beslutningen om, hvilke bygder der skal danne en bygdebestyrelse, træffes af kommunalbestyrelsen. Der kan dog søges om dispensation fra kravet om mindst 2 bygder, for de bygder, der ligger langt fra hinanden.

Kommunalbestyrelsen skal afsætte et dispositionsbeløb til bygdebestyrelserne, som disse kan anvende efter egen beslutning på et eller flere af følgende områder:

- Kultur og folkeoplysning
- Idrætsaktiviteter
- Teknisk virksomhed og forsyningsvirksomhed
- Lokale erhvervsprojekter
- Sociale aktiviteter

9.1.2. Evaluering af bygdebestyrelserne

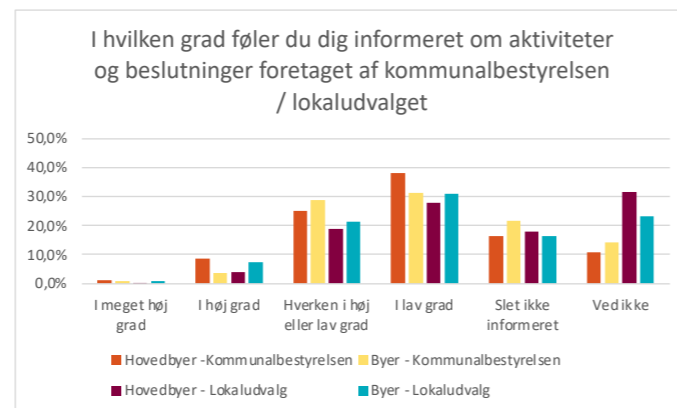
Bygdebestyrelserne har vist sig at være mere tilgængelige for borgerne i bygderne sammenlignet med kommunalbestyrelserne. Her føler 35,8% af borgerne i bygderne, at de kan komme i dialog med medlemmer af bygdebestyrelsen om vigtige emner, hvilket er en positiv forskel i forhold til de 23,9%, der føler det samme med kommunalbestyrelsen.

Desuden vurderer flere borgere, at bygdebestyrelserne tager mere hensyn til deres interesser, når beslutninger træffes. 32,7% af borgerne mener, at bygdebestyrelserne i høj eller meget høj grad tager hensyn til deres interesser, hvilket er markant højere end de 19,2%, der føler det samme om kommunalbestyrelserne. Dette tyder på, at bygdebestyrelserne er mere opmærksomme på lokale forhold.

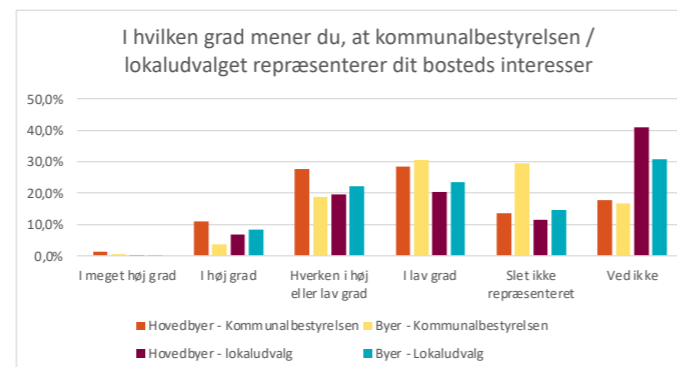
Borgernes tilfredshed med bygdebestyrelsernes evne til at løse lokale problemer er blandet. Selvom 22,0% vurderer, at bygdebestyrelsernes evne er god eller meget god – hvilket er bedre end kommunalbestyrelsernes 9,2% – er der stadig mange, der ikke mener, at bygdebestyrelserne lever op til deres forventninger. Denne utilfredshed kan hænge sammen med opfattelsen af, at bygdebestyrelserne har begrænset indflydelse på lokale forhold, idet kun 15,9% af borgerne føler, at bygdebestyrelsen har en høj eller meget høj grad af indflydelse på deres bygds lokale forhold. Dette tyder på, at borgerne ser en sammenhæng mellem bygdebestyrelsernes evne til at løse problemer og dens reelle indflydelse på lokalsamfundet, hvilket ofte synes utilstrækkeligt. Når det kommer til repræsentation af bygdens interesser, mener 12,6% af borgerne, at bygdebestyrelserne i høj grad repræsenterer deres bygds interesser, hvilket er bedre end de 6,5% for kommunalbestyrelserne. Denne forskel er positiv, men resultatet peger stadig på en generel utilfredshed blandt flere, som føler, at deres bygds interesser ikke bliver tilstrækkeligt varetaget.

Figur 70 (Resultater fra hovedbyer og byer) Hvordan vil du vurdere kommunalbestyrelsens / lokaludvalgets evne til at løse lokale problemer?

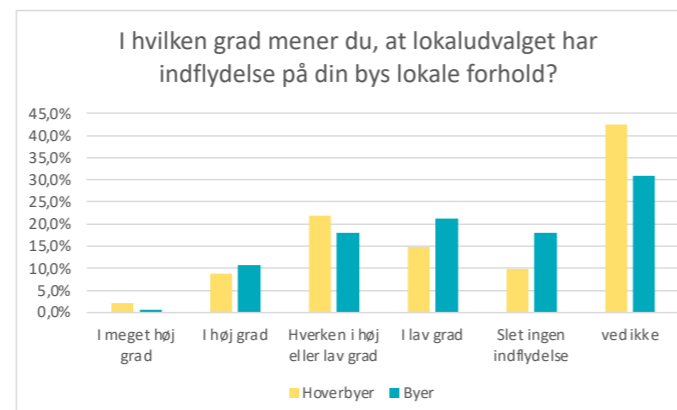
9.2. Lokaludvalg

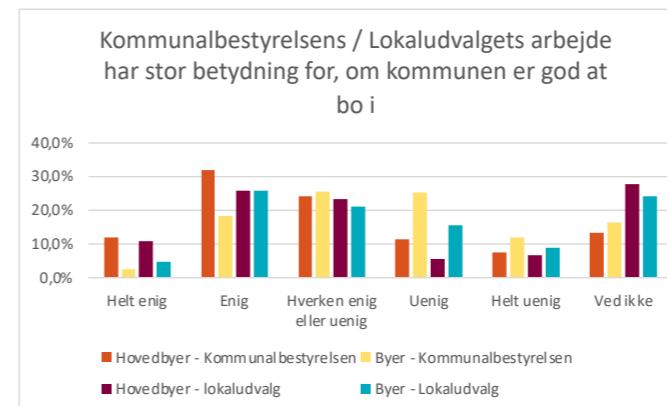
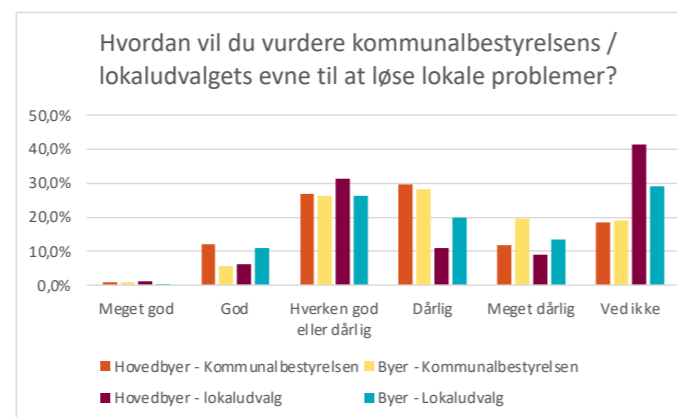
Figur 67 (Resultater fra hovedbyer og byer) I hvilken grad føler du dig informeret om aktiviteter og beslutninger foretaget af kommunalbestyrelsen / lokaludvalget

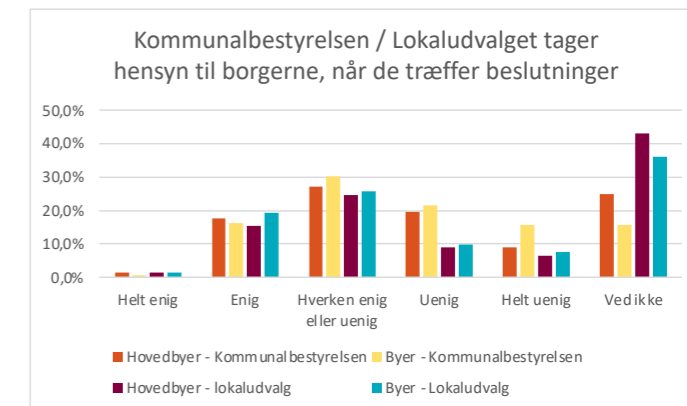
Figur 68 (Resultater fra hovedbyer og byer) I hvilken grad mener du, at kommunalbestyrelsen / lokaludvalget repræsenterer dit bosteds interesser

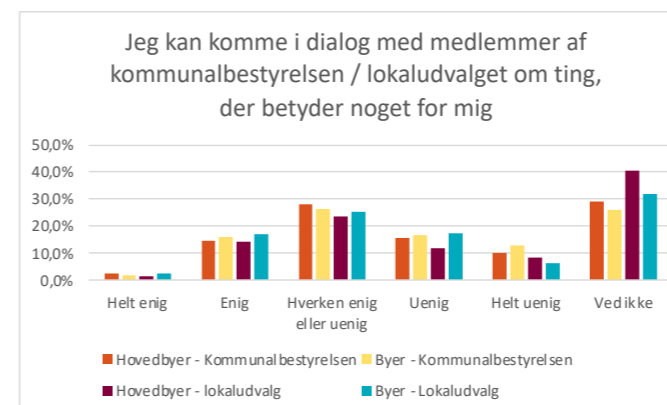
Figur 69 (Resultater fra hovedbyer og byer) I hvilken grad mener du, at lokaludvalget har indflydelse på din bys lokale forhold?

Figur 71 (Resultater fra hovedbyer og byer) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Kommunalbestyrelsens / Lokaludvalgets arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i

Figur 73 (Resultater fra hovedbyer og byer) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Kommunalbestyrelsen / Lokaludvalget tager hensyn til borgerne, når de træffer beslutninger

Figur 72 (Resultater fra hoved og byer) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Jeg kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen / lokaludvalget om ting, der betyder noget for mig

I hver hovedby og by skal der nedsættes et lokaludvalg. Kommunalbestyrelsen fastsætter reglerne for valg til lokaludvalgene og beslutter, i hvilket omfang det skal overlades til foreninger, politiske partier, kandidatforbund eller enkeltpersoner at stille op som medlemmer af lokaludvalgene. Lokaludvalgene kan varetage bestemte opgaver på delegation fra kommunalbestyrelsen, som også afsætter midler, lokaludvalgene kan disponere over. Disse midler skal anvendes til offentlige høringer, kultur-, sports- eller sociale aktiviteter.

9.2.1. Evaluering af lokaludvalgene

Lokaludvalgene i Grønland er etableret for at fremme nærdemokratiet i hovedbyer og byer ved at sikre, at lokale interesser bliver hørt og adresseret. Selvom lokaludvalgene har en formel rolle i at varetage lokale opgaver og disponere over midler til at støtte lokalsamfundet, viser dataene, at borgernes kendskab og tilfredshed med lokaludvalgenes arbejde er begrænset.

Når det kommer til borgernes oplevelse af, hvor godt de føler sig informeret om beslutninger og aktiviteter, er lokaludvalgene klart i en svagere position sammenlignet med kommunalbestyrelserne. I hovedbyerne føler kun 4,1% sig godt informeret om lokaludvalgenes beslutninger, mens tallet er 8,2% i byerne. Til sammenligning føler 9,5% i hovedbyerne og 4,4% i byerne sig godt informeret om kommunalbestyrelsens beslutninger. Det noteres, at hele 31,4% af borgerne i hovedbyerne og 23,3% i byerne svarer "ved ikke" om deres kendskab til lokaludvalgenes aktiviteter, sammenlignet med 10,9% og 14,2% for kommunalbestyrelserne. Denne forskel tyder på en betydelig mangel på synlighed og kommunikation fra lokaludvalgenes side.

Når det gælder borgernes opfattelse af, om lokaludvalgene repræsenterer deres interesser, er der også en vis skepsis. I hovedbyerne mener 7,2% af borgerne, at lokaludvalgene i høj eller meget høj grad repræsenterer deres interesser, mens tallet er lidt højere i byerne med 8,9%. Omvendt føler 32,0% i hovedbyerne og 38,2% i byerne, at deres interesser ikke bliver repræsenteret. Her er det også bemærkelsesværdigt, at hele 41,1% i hovedbyerne og 30,7% i byerne svarer "ved ikke", hvilket igen peger på en manglende kendskab til lokaludvalgene.

Opfattelsen af lokaludvalgenes indflydelse på lokale forhold er også lav. I hovedbyerne mener kun 10,9%, at lokaludvalgene har en betydelig indflydelse, mens det er 11,4% i byerne. Derimod mener 24,6% i hovedbyerne og 39,4% i byerne, at lokaludvalgene har begrænset eller ingen indflydelse. Her er det også påfaldende, at 42,6% i hovedbyerne og 31,0% i byerne svarer "ved ikke", hvilket igen peger på en betydelig usikkerhed blandt borgerne om lokaludvalgenes rolle.

Borgernes vurdering af lokaludvalgenes evne til at løse lokale problemer er generelt lav. I hovedbyerne vurderer 7,5%, at lokaludvalgene gør et godt eller meget godt arbejde, mens tallet er 11,4% i byerne. Til gengæld er der en stor andel, der vurderer, at lokaludvalgenes evne for at løse lokale problemer er dårlig eller meget årlig – 19,9% i hovedbyerne og 33,3% i byerne. Hertil kommer, at hele 41,3% i hovedbyerne og 29,0% i byerne svarer "ved ikke", hvilket understreger den generelle usikkerhed omkring lokaludvalgenes effektivitet.

9.3. Konklusion

Evalueringerne af både bygdebestyrelserne og lokaludvalgene viser, at der er en gennemgående usikkerhed og manglende kendskab til deres arbejde. Bygdebestyrelserne synes at være mere tilgængelige og opfattes som mere opmærksomme på lokale forhold sammenlignet med kommunalbestyrelserne. Alligevel er der en betydelig andel af borgerne, som mener, at bygdebestyrelserne har begrænset indflydelse på deres bygds lokale forhold, og deres evne til at løse lokale problemer opfattes som utilstrækkelig.

For lokaludvalgene i hovedbyer og byer er situationen endnu mere udfordrende. De ligger lavere end kommunalbestyrelserne, både i forhold til borgernes opfattelse af information og repræsentation. Et betydeligt antal borgere føler sig dårligt informeret om lokaludvalgenes arbejde, og mange er usikre på, om deres interesser bliver repræsenteret. Endnu flere borgere er i tvivl om, hvorvidt lokaludvalgene har nogen reel indflydelse eller evne til at løse lokale problemer.

Den generelle mangel på synlighed, kendskab og tillid til både bygdebestyrelserne og lokaludvalgene fremhæver behovet for en revurdering af deres rolle i forhold til at styrke nærdemokratiet. For at disse enheder effektivt kan bidrage til nærdemokratiet i Grønland, er der behov for bedre kommunikation, øget borgerinddragelse og en mere tydelig repræsentation af lokale interesser.

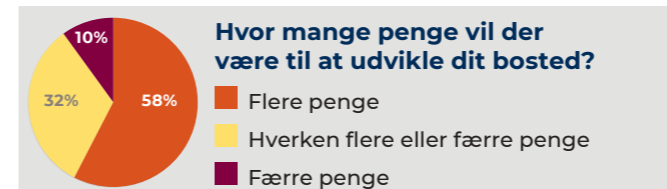
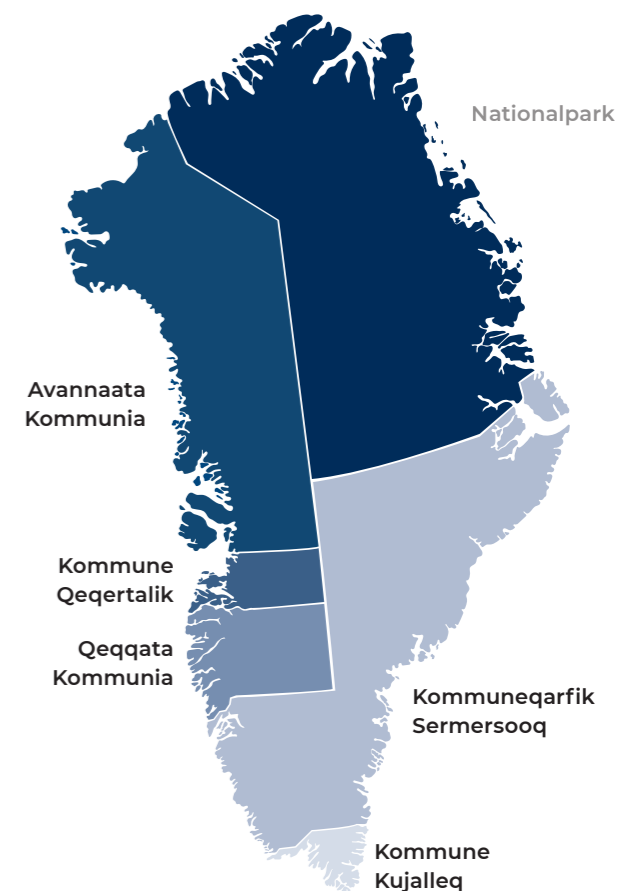
10. Forventninger og den kommunale struktur

I flere år har der været en vedvarende debat om den kommunale struktur og spørgsmålet om, hvorvidt den nuværende opdeling af kommunerne er hensigtsmæssig. Som en del af denne debat er der blevet gennemført adskillige underskriftsindsamlinger, og to kommuner er nu i gang med at undersøge konsekvenserne af en mulig opdeling.

Det er derfor afgørende at inddrage borgernes perspektiver på, hvilke konsekvenser en ændret kommunestruktur kunne medføre. Deltagerne i borgertilfredshedsundersøgelsen blev bedt om at overveje, hvordan forskellige faktorer i deres nærområde kunne blive påvirket, hvis området blev en selvstændig kommune. De blev derefter anmodet om at vurdere, om disse faktorer ville blive forbedret eller forværret.

Det er vigtigt at bemærke, at resultaterne afspejler borgernes opfattelser af et hypotetisk scenarie og ikke nødvendigvis en forudsigelse af faktiske ændringer. Ikke desto mindre er det væsentligt at tage højde for borgernes forventninger til konsekvenserne af en ændret kommunal struktur. Resultaterne viser, at borgerne generelt forventer forbedringer, hvis deres nærområde blev en selvstændig kommune.

De entydige resultater, hvor borgerne forventer forbedringer, kan være en indikator på utilfredshed med den nuværende situation. Det kan også pege på, at borgerne har høje forventninger til, hvad en ændring af den kommunale struktur vil kunne medføre. Denne optimisme kan være drevet af et ønske om forandring og en tro på, at en ny struktur vil adressere de problemer, de oplever i deres hverdag. Det er dog vigtigt at overveje, hvordan sådanne forventninger vil kunne indfries ved en eventuel ændring af den kommunale struktur.

Figur 74 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvor mange penge vil der være til at udvikle dit bosted?

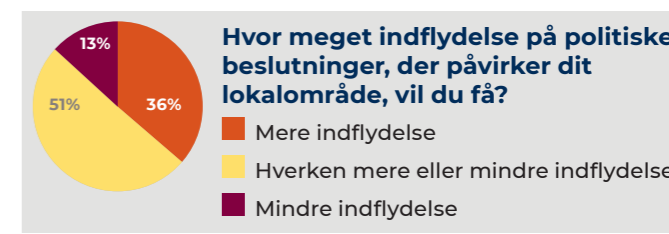
Figur 75 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvordan vil serviceniveauet blive?

Figur 76 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvor effektiv vil sagsbehandlingstiden blive?

Figur 77 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvordan vil kvaliteten i sagsbehandlingen blive?

Figur 78 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvor meget indflydelse på politiske beslutninger, der påvirker dit lokalområde, vil du få?

Figur 79 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvordan vil oplevelsen med din kontakt til kommunens administration blive?

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Evaluering af den kommunale struktur

En rapport over borgernes erfaringer med og oplevelse af,
hvad de eksisterende rammer betyder for borgerbetjening og nærdemokrati

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender